

Mirgu Marga

Rašo **Mugis.**

"ISLAISV. etuva dar nebyli Lietuviams, nes žiauras burną užėmė, Lietuva jau surenka kelius su Ameriką. Karo metu, pabėgusios Lietuvos rado būdų pasiekti Ameriką ir čia apsigyventi. Jų atsiradimas mūsų tarpe pagyvino spaudą ir viešą gyvenimą. Kaip naudinga būtų jei Amerikos Lietuviai persikviestų čia bent tukstantį pabėgusios Lietuvos geriausių sunų!

TAIP VADINAMAS "Prezidento Vajus" naujų narių Susivienijimui Lietuvių Amerikoje gauti, ne kaip einasi. Naujas SLA prezidentas Laukaitis jūros neužkurė, ir nesulaukė šiltos paramos pašalinėje spaudoje. Gaila Laukaitio, gaila Susivienijimo, kuriam tenka pergventi keblų narių duoklių pakėlimo (nes valstijos spiria) laikotarpi.

KELETAS Lietuvių kalba leidžiamų propagandinių laikraščių bando aptepti Dr. Jono Šliupo paskutines dienas. Bergrūdzia pastanga! Amerikos Lietuviai puikiai žino, ką Dr. Šliupas darė ar nedarė, jis Lietuviai tautos reikalų niekadoms neišdavė!

TARYBŲ LIETUVOS "galva" Paleckis, sakoma, su spatu rankose valės gatvę Vilniuje. Tai atitinkamas Maskvos valdymo simbolis. Toriamai valdymo simbolis. Toriamai galvai, Rusai ne galvoti Lietuvos spatu valyti, kad lengviau būtų Rusams purvinu batų Lietuvių tautos teises mindžioti.

LIETUVOS reikalai tamsūs, bet ne be vilties. Kiekvienam Lietuvos sunui privalu tik savo pareigas eiti. Tuo atžvilgiu, tegul mas ragina senovės Graikų vado Periklio kalba savo piliečiams. Atenų galybė ir garbė primindamas, jis sakė, mylėkite tėvynę ir atsiminkite kad jos garbė sukurė išmintingas pilietis, savo pareigą suprasdamas, geras palietis savęs išsižadėdamas savo pareigai, ir drąsus pilietis su kariškio pasiryžimu.

MUSŲ BROLIAI Lietuvoje daug pergyveno. Jei susisieksime keliai būtų išties laisvi, musų spauda būtų kupina laisvų ir pranešimų iš Lietuvos. Dabar gi veik mirtina tyla. Net propagandinė spauda neturi žinių ką veikia Kaunas, Klaipėda, Marijampolė, Šiauliai, Rokiškis, ar Jonava.

AMERIKOS RAUDONJO KRYŽIAUS PADEKA

1945 metų Amerikos Raudonojo Kryžiaus Karo Fondo vajuos Kovo mėnesį buvo labai pasekmingas. Nustatyta dviejų šimtų milijonų suma surinkta su 25 milijonų dolerių per viršiu. Raudonojo Kryžiaus valdyba dėkoja visuomenei už gausią paramą.

Iš to aišku kad Raudonasis Kryžius visokių smulkių aukų nepageidauja, kokias paprastai šian-ten Lietuvių grupelės surinkusios neša.

R. K. pageidauja šiaip pagalbos darbui ir kitaip ir ta pagalba sulyg reikalo priimama.

No. 30

Kaina 5c.

CLEVELAND, OHIO JULY-LIEPOS 27, 1945

(30-ti metai :: 30th year)

The only Lithuanian Newspaper published in Ohio reaching a very large majority of the 80,000 Lithuanians in the State and 20,000 in Cleveland

DIRVA (THE FIELD)

LITHUANIAN WEEKLY

Published every Friday in Cleveland by

Ohio Lithuanian Publishing Co.

6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

Subscription per Year in Advance

In the United States \$2.00

In Canada \$2.50

Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at the Cleveland Postoffice under the Act of March 3, 1879.

Japonija Stovi tarp Sumušimo ir Karo Baigimo

Pagerbė Rooseveltą

Gen. Eisenhower, sugrįžęs iš Europos, aplankė Prez. Rooseveltą kapą ir padėjo prie jo vainiką. Su juo stovi p. Rooseveltienė.

IŠ TRIJŲ DIDŽIŲ JŲ TARYBŲ

Pranešimais iš Potsdamo, Prez. Truman deda pastangas įtraukti Sovietus į karą prieš Japonus žadant Rusijai bilijonus dolerių pagalbos. Kitaip gi, pasakė Truman, Amerika nepils savo gausių išteklų įėjų už tai nebus nieko duodama. Ar Staliną tas kiek paveiks paeis nuo to kiek jis numatys galės užgrobti Azijos savo valdžion ir kiek jam matysis gali labiau Ameriką skandinti.

Prez. Truman skaito butinesniu baigti Pacifiko karą negu imtis Europos atstatymo.

Prez. Truman Liepos 20 dalyvavo U. S. vėliavos iškelimo ceremonijose Amerikos armijai skirtoje Berolino dalyje. Savo kalboje prezidentas pareiškė, "Neužmirškim jog mes kariuomenėje už taiką ir gerovę visos žmonijos. Mes nekaruijam užgrobimams". Ir reikšmingai priminė kad Amerika nenori pasisavinti jokių svetimų žemių.

Churchill išvyko porai dienų į Londoną patirti atsibuvusių rinkimų pasekmių, taigi Prez. Truman liko su Stalinu vienuodu. Liepos 23 pasklido žinios kad Amerikos delegacijos dalis paslaptingu būdu apeleido Vokietiją ir kad kita dalis taip pat tuoj išvažiuosianti, bet nepasakoma kur ir kodėl.

Spauda ir radio praneša apie trijų didžiųjų posėdžiavimus, bet kas nutarta ar kaip reikalai vyksta nieko negali pasakyti.

Paleido 900 daktarų. Karo vadovybė praneša jogei šymet jau paleido iš karinės tarnybos apie 900 medikalių daktarų; jie grįžo į privatinę praktiką.

KONGRESE prasidėd ginčai dėl ėmimo vienam metus Amerikos jaunų vyrų kariuomenės paruošimams ateityje. Tam yra ir didelių pasipriešinimų.

TAIKYMOŠI TARYBOS ESĄ ĮSISIUBAVUSIOS PLAČIAU NEGU PASAKOMA

Pranešimu iš Washingtono, esą daug kas didesnio einasi už to kas viešai skelbiama apie Amerikos ultimatumą Japonijai baigti karą. Aukšti valdininkai viską laiko slapytbėje.

Iš Japonijos pusės taipgi sako dedama daugiau pastangų taikymosi reikalu negu skelbiama.

Liepos 22 iš Washingtono per radio kalbėta į Japonus jų kalba, raginant Japoniją tuojau pasiduoti, nes jei to nepadarys greitu laiku, Japonijai tuoj gali tekti turėti reikalų su daugiau negu viena Amerika, o tada bus jau daug sunkiau.

Tas siuylimas pakartojamas įvairiais būdais ir jau tulas laikas, su Prezidento Trumano žinia ir užgyrimu.

Japonija gi, jei žinos kad Stalinas nestos į karą prieš ją, gali ilgiau tęsti kariavimą ir statyti didesnes išlygas, nors iš Amerikos pusės pakartojama kad pasidavimas turės būti "besąlyginis".

Tarp kitų dalykų, Japonams žadama neįsiveržti į jų salas, taip ji išvengs su naikinimo kokis ištiko Vokietiją, ir Japonai galės pasilaikyti savo imperatorių.

Užpuolimas pradėtas

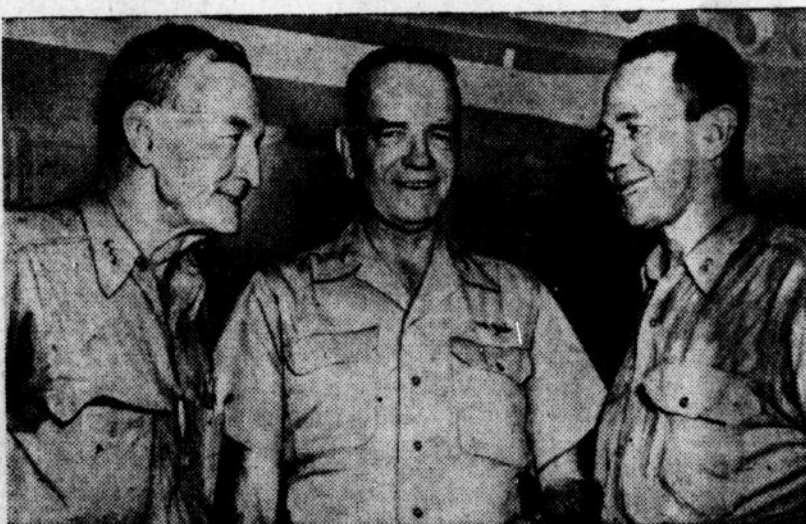
U. S. Admirolas Halsey skelbia kad jo laivyno jūros ir oro ofensyvas prieš Japoniją jau pradėtas ir "įsiveržimas į Japonų imperijos širdį" paruoštas.

Jis persegerio Japonijos gyventojus kad jo įiegos "smogs dažnai ir smarkiai iki visa jų šalis bus sudemoralizuota".

Halsey tikrai žino kad Japonų laivynas jau visai sumuštas, sudaužytas ir likęs bejėgis. "Mes ji visą sumedžiosim ir visiškai sunaikinsim nežiurint kur jo likučiai paslėpti", pridedo jis.

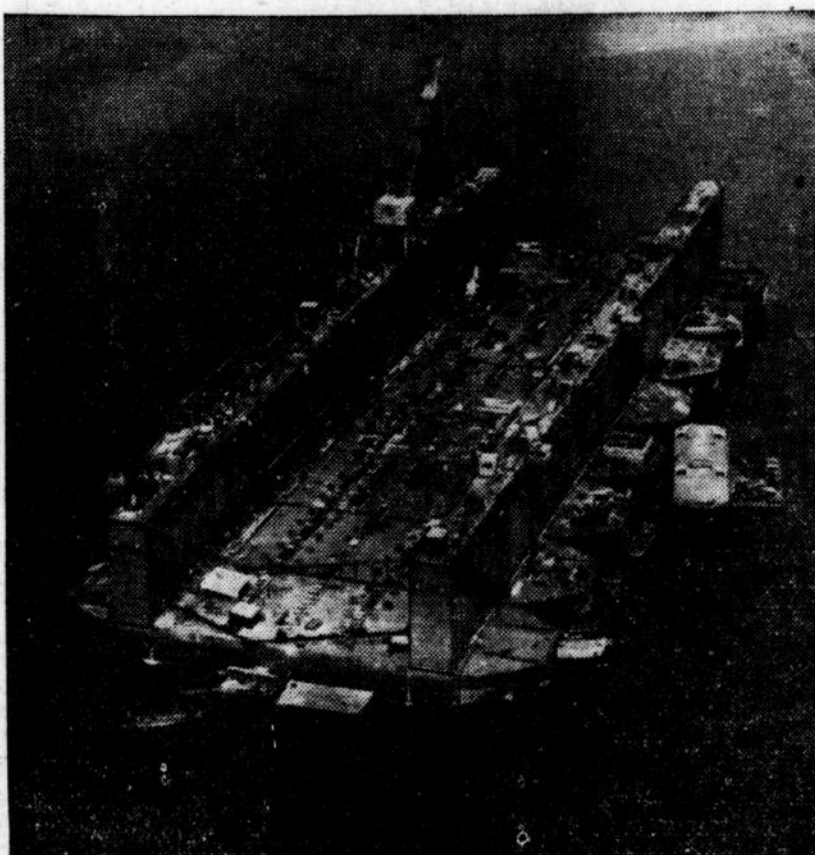
Paskirose Pacifiko dalyse ir salose Japonų nukariavimas tęsiamas oro ir žemės jėgų metuose daugiau.

Vadovauja Atakus prieš Japoniją

Viduryje, Admirolas Halsey, kurio lėktuvai atakuoja Japonijos salas su sostine Tokyo. Jo kairėje, Vice Adm. John S. McCain ir dešinėje Rear Adm. Gerald Bogan, jo padėjėjai, kurie atleka didelius Japonijos naikinimus.

Plukantis Karo Laivų Taisymo Įrengimas

Amerikos karo laivynas įsitaisė plukantias karo laivų taisymo dirbtuves, kuriose karo mušių vietoje sugadinti laivai tuojau pataisomi. Laivas įvežamas į vidurį šio plaukiojančio "doko".

ISMETA STALINO PAVEIKSLUS

Berline, kaip ir kitur bolševikų užimtose dalyse, išdėta dideli Stalino paveikslai. Dabar užimdami Berolino dalis Amerikos ir Anglijos karo atstovai Stalino paveikslus nuplėša ir meta į sąšlavynus.

ČARTERIS BUS PRIIMTAS

San Francisco čarteris, dabar svarstomas Senate, gauna reikalingą balsų didumą ir tikima šiomis dienomis bus priimtas.

Kongresas rengiasi atostogoms, iki Spalių 8, jei kas nepaprasto neįstiks.

AREŠTAVO 80,000 VOKIEČIŲ

Amerikos okupacinė kariuomenė perkrėtė visus Vokiečių namus savo okupuotoje dalyje, suradimui slapta laikomų ginklų. Sumė 80,000 žmonių už pri laikymą paslėptų ginklų.

Amerikos okupacinė dalyse Vokietijoje ir Austrijoje paliekama 2,500 kariškų lėktuvų ir 106,000 kariuomenės.

U. S. armijoje šio karo bėgyje mirtimi buvo nužudyti 102 kareiviai, iš jų 47 už žudystės, 43 už moterų užpuolimą ir 11 už abu tuos nusikaltimus.

Už įvairius nusikaltimus kalėjimuose laikoma 33,519 kiti Amerikos kareiviai.

ROMOJE, sugrūsti kalėme perpilnai, suimti ir apkaltinti žmonės sukėlė didesius rūpesčius ir padegė kalėjimą, reikalaudami geresnių sąlygų. Keli sužeista, pora kalinių žuvo.

VINSON PRISAIKDINTAS

Liepos 23, Fred M. Vinson, pietinių valstijų Amerikietis, prisaikeintas U. S. Izdo Sekretorium. Jis užima vietą Henry Morgenthau, New Yorkiečio, kurį Truman paluosavo.

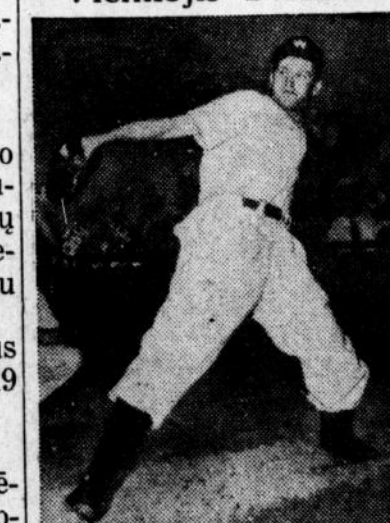
Laukiama eilės pašalinimo vidaus sekretoriaus Ickes, karo sekr. Stimson ir dar kitų kabineto narių.

Stettiniaus paskirti sekretoriai padėjėjai iš State Departmento taip pat bus paleisti, kaip tik naujasis sekretorius Byrnes grįs iš Europos.

HITLERIS, sakoma, nuo pereinamo karo prisiminė nuodingas dujas ir todėl šiame kare jų nenaudojo, asmeniškai labai nepakędamas jų. Nors jie darė karui dujas, bet Hitleris uždraudė naudoti.

188 Amerikos kareivių mirė apsinuodiję gerdami paprastą alkoholį degtinės vietoje Prancuzijoje ir Vokietijoje tarp Sausio 1 ir Liepos 10.

Vienkojis Svedikas

Lt. Bert Shepard, nušautas po 34 skridimų į Vokietiją, neteko kojos. Govės dirbtina koja dalyvauja bolės sviedime Washingtonė.

Geležinkeliams Reikia 100,000 Darbininkų

Amerikos karui su Japonija pasiekus čiuokuro, prie to kadangi kareivių milijonai turi būti pervežti per visą šalį geležinkeliais nuo Atlantiko į Pacifiką, geležinkelių darbams reikalinga šiuo tarpu apie 100,000 darbininkų daugiau.

Darbai ant geležinkelių dabar užima pirmą prioritetą vietą.

Šią vasarą reikia pervežti 3,000,000 gryžtančių kareivių, 100,000,000 tonų karo reikmenų, ir prie to išvežioti į reikiamas vietas šios vasaros derlių.

Ukėse surinkimui šios vasaros derliaus, bėgyje sekančių 60 dienų reikalinga bent milijono darbininkų.

Ukės šymet turi mažiausią pagalbą kokią turėjo per 20 metų, o derlius išrodo bus geresnis negu vidutinis.

I darbus ima ateivius iš Jamaikos, Meksikos, kalinius, mokyklų vaikus, šeiminkes ir karo nelaisvius pasigelbėjimui surinkti visą derlių, kuris taip reikalingas.

U. S. Karo vadovybė žada trumpu laiku paluosuoti iš militarinės tarnybos apie 100,000 aukštesnių karininkų. Jie bus paleisti metų bėgyje. Išviso armija turi apie 800,000 aukštesnių laipsnių karininkų.

Jie bus paluosuojami po apie 2,000 per mėnesį.

Degtinei daryti duota leidimas vienam mėnesiui laiko, per Rugpjūčio mėnesį.

Youngstown, O. — Sako, del stokos darbininkų plieno industrijoje darbai eina tik 90 nuoš. normalio.

Detroit, Mich. — Baigiamas streikas 10,000 darbininkų 200 medžio apdirbimo dirbtuvėse.

United Rubber Workers (CIO) 6,000 darbininkų tavo įsakyta grįžti dirbti.

Šios savaitės pradžioje kitose šalies dalyse streikavo apie 34,000 darbininkų.

New Jersey valst. streikuoja 15,500 Wright lėktuvų dirbtuvių darbininkų.

Cincinnati, O. — Baigėsi streikas Lockland, Ohio, Wright lėktuvų dirbtuvėse, kur sutramdyta nuo darbo 4,000 darbininkų.

Oregon valstijoje miško gaisras išplito į 55 ketvirtinių mylių plotą ir plinta labiau. Pavojaus išstatė geležinkelių tiltus ir tunelius.

Prie Munich, Vokietijoje, geležinkelio nelaimėje užmušta 110 asmenų, 120 sužeista.

PENNSYLVANIJOJE

PHILADELPHIJOS
PASTABOS

Baigė Akademiją

"STALINAS Moka Jiems Tiek Kiek Jie Verti". Tokiu atgalviu (Angliškai) Peter F. Drucker, ekonomistas, rašo The Saturday Evening Post Liepos 21 laidoje.

Rašytojas smulkiai išnagrinėja Sovietų darbininkų, fabrikuose dirbančių, ekonominį gyvenimą ir jų uždarbį, palyginamas su gaunamu atlyginimu fabriku vedėjų, inžinierių ir kitų viršininkų.

Pradžioje straipsnio Peter F. Drucker ima John Scott, Amerikietį, kuris dirbo kelis metus pieno dirbtuvėje, Magnitogorske, kaip velderis, kuris paskiau savo parašytoje knygoje, "Behind the Urals", sako kad 1938 metais to fabriko direktorius gyveno puikiam trijų aukštų name, iš 14 kambarių, kur turėjo bilijardą, vaikams žaisti kambarį, muzikos ir studijos salę, ir nedidelį parką su briedžiais prie to namo. Namas kainavo 80,000 rublių, vidaus baldai 170,000 rublių — viso tiek kiek 170 to fabriko darbininkų uždirbo per metus.

Tuo laiku kuomet šitas naujas Sovietų ponas ir jo šeima gyveno galima sakyti palociuje, iš 200,000 viso Magnitogorsko miesto gyventojų, 150,000 darbininkų "gyveno palapinėse, duobėse iškastose žemėje, ar geriausiu atveju, mediniuose barakuose, po keturis mažame kambaryje, nes statybai medžiaga nebuvo galima gauti". Tai tau, Lietuviškas jurgi, darbininkų rojus!

Dar ne viskas. Nesitiekė, skaitytojai, kad viską čia galėsiu atpasakoti ką Drucker ilgai savo rašte pasako.

PRIES karą Sovietų paprastam darbininkui mokesio 125 rublius mėnesiui, kuomet fabriko direktorius gaudavo 24,000 ir 36,000 rublių metinės algos. Amerikos tokio fabriko darbininkas uždirbdavo \$1200 metuose, o vedėjas nuo \$10,000 iki \$15,000. Palyginus išeina kad Sovietų fabriko vedėjas gauna i metus 15 iki 25 kartų daugiau metinės algos negu paprastas darbininkas. Amerikoje dirbtuvės vedėjas gauna 8 iki 12 kartų daugiau už darbininką.

Amerikos fabriko vedėjas turi sumokėti valdžiai taksų 30 nuoš. nuo savo algos, kuomet Sovietų fabriko vedėjas, kaip valdžios narys, moka mažai arba visai nemoka, priklausomai kaip jis gabiai veda produkciją, kaip pajiegia išspausti iš vergų darbininkų kuodaugiau sia darbo.

SULAIKYMUI nuo aukštesnio mokslo kaimiečių ir darbininkų vaikų, 1940 metais įvesta mokesčiai už mokslo aukštesnės mokyklos, gimnazijos ir kolegijos.

Sovietų industrijų viršininkai gauna namus, automobilius ir soferius; atostogas sau ir savo šeimai geriausiose viešbučiuose, tam tikslui laikomose, ir geležinkelio bilietus, dykai; paprastai jie yra laisvi nuo mokesčių taksų.

Su karo pradžia ir dabar po karo, fabriku vedėjai, kaip ir valdžios komisarai, įgijo sau dar daugiau privilegijų, rasytojas tesia.

Pradžioje 1942 metų įvesta specialūs "Stalino bonusai" atlyginimui geriausiems fabriku vedėjams; tie bonusai siekia nuo 50,000, 100,000 iki 150,000 rublių! Kadangi Sovietai laiko karo negamino arba gamino visai mažai savo žmonėms gyvenimui reikmenų tai fabriku direktoriams tie bonusai duoda svarbiomis reikmenimis.

Amerikos inžinierius kuris Sovietijoje buvo Amerikos val-

Amelia Pukaitė

Philadelphijos biznierių, gerų patriotų Prano ir Paulinos Pukų dukterė Amelia Pukaitė baigė Joseph Maria Villa Academy, aukštąją mokyklą, Newtown, Pa.

Birželio 10 d., mokyklos užbaigimo programė, p-lei Amelijai teko garbė pasakyti Valedictorian kalbą.

džios atstovu, praneša jis pats matė kaip fabriko užvaldos, kur jis dirbo, gaudavo šiltus armijos aprėdus, Vokiečių armijos blanketus, Amerikos lend-lease sviestą ir kiaušieną, Kalėdinius žaislus, ir tt. "Tuo tarpu visa diduma Rusijos gyventojų buvo nuslėgta iki vos galimo pragyventi ir dažnai žemiau to laipsnio".

IS VISO to ką viršuje pastebėjau iš ano ilgo ir išsamaus rašinio, jau lengvai galima suprasti Rusijos darbininkų vergišką gyvenimą tame "rojuje". Patartina kad mūsų didžiųjų salijų organizacijos kaip Musie Hall, Lith. National, ir North-Side Lith. Rep. Alliance Hall, kurias valdo Sovietų garbintojai, įsigytų šią The Saturday Evening Post laidą ir minėtą straipsnį, ir sušaukus savo narius, jį atidžiai perskaitytų. Gi Amerikos Lietuvių komunistų organams priderėtų tą straipsnį ištiesi išversti ir patiekti savo Lietuviškiems jurgiams pasiskaityti.

Z. Jankauskas.

San Francisco Konferencijos Atgarsiai

Kaip teko patirti, Philadelphijos Lietuviai veikėjai buvo siuntę pareiškimus Lietuvos reikalais į San Francisco, Amerikos delegacijos nariams.

Mūsų veikėjas Kr. Žemaitis savo laiku yra gavęs i Lietuvių pareiškimą atsakymus nuo Valstybės Sekretoriaus Stettinui ir nuo kito delegacijos nario, Comm. Harold E. Stassen. Laiškuose pareikšta gražios mintys ir viltys kad bus dedama pastangos padaryti vertingą pradžią teisingai ir pastoviai taikai.

Pulk. Petruičio knyga, Lithuania Under the Sickle and Hammer tapo įteikta vietos Ukrainų laikraščio redaktoriui, kuris pasižadėjo, ją perskaityti, apie jos vertę parašyti tinkamą straipsnį. Rep.

SVIESA nuo saulės pasiekia žemę i 499 sekundas.

Farmos Augina Pačios Sau Žuvį

Čia parodoma paprastas rądom užtvėntas prūdas ukeje North Carolina, kuris užveistas žuvimis, ir berniukas gaudosi sau žuvų vakarienei.

Detroit, Mich., Naujienos

WATERBURY, CT.

Adv. Olis Kalbės per
Radio ir Piknikę

Sekmadienį, Liepos 29, Adv. Antanas A. Olis, iš Chicagos, turės svarbų pasikalbėjimą (interview) iš Waterburio radio stoties WATR, San Francisco konferencijos ir Lietuvų liečiančiais klausimais. Tas bus 1:15 iki 1:30 val. po pietų.

Tą pat dieną Adv. Olis kalbės Lietuvų piknike, Linden Parke, Union City, Conn., irgi Lietuvos likimo reikalais.

Šį pikniką rengia LVS 9-tas skyrius ir American Friends of Lithuania. Ten bus ir daugiau gerų kalbėtojų; bus skanių užkandžių, išsigerimų, žaidimų ir kitokių pamarginimų. Likusis pelnas skiriamas Lietuvos tremtinių, ypač našlaičių, reikalams. Todel malonė kit parenti šį reikalą savo atsilankymu.

Taipgi, pirmadienį, Liepos 30, Adv. Olis turės pasikalbėjimą (interview) kitoje radio stotyje WBRV, Waterburyje, nuo 1:30 iki 2:00 val. po pietų. Paklauskite jo įdomių pareiškimų kuriems tik laikas leidžia, ir nepamirškite dalyvauti piknike Liepos 29, Linden Parke. Dr. M. J. Colney.

DAYTON, OHIO

PASTABOS IS LAISKŲ

Agnės ir Stasio Monas (Mašenauskų) sunus karys Edvardas rašo iš Austrijos kad jis ten budamas susitiko keturias Lietuvaites pabėgusias iš Lietuvos nuo antros bolševikų okupacijos. Tos Lietuvaitės buvo Kauno universiteto medicinos studentės. Jis gavo nuo jų ir prisistatė dviejų tu Lietuvaičių atvaizdą, jos ten pasipuošusios tautiniais rubais, prisistatė paveikslėli Dariaus ir Girėno žuvimo vietos Vokietijoje, ir 20 centų tikrą buvusį Lietuvos pinigą.

Edvardas sako, tos Lietuvaitės yra puikios merginos, gerai kultūriniai išmoksintos.

ONA ONUŠAITIENĖ gavo laišką nuo savo sesers sunaus iš Rusų kariuomenės. Iš jo laiško matyti kad jis labai nepatenkintas tapęs varu paimtas bolševikų kariuomenėn, rašo kad yra labai reikalingas būti namie, savo tėvus globoti, bet toks jo nelaimingas likimas kad turėjo patekti i kariuomenę. Du kiti jo broliai sako yra likę Lietuvoje, gal jie galės pasirūpinti tėvų globėjimu, bet gali ir juos paimti i kariuomenę.

Iš tų laišku yra aiški išvada kad Lietuvos žmonės bėga nuo Rusų iš baimės, ir Lietuvos vyrai nestoja gera valia i raudonųjų kariuomenę ir patekę jon nesidžiaugia, kaip komunistų skleidžiama propaganda tvirtina.

Iš laiško turinio aiškiai suprantama kad Lietuvos vyrai yra imami i Rusų karinę tarnybą ir yra i Lietuvos išgrūdziami i Rusijos kraštus.

D. Rep.

LEKTUVŲ industrijoje beveik 40 nuoš. darbininkų yra moterys.

Darbšti Detroito Lietuvaitė

Helen Rauby

Helen Rauby, Karo Bonų komiteto Lietuvių skyriaus pirmininke, kuri uoliai veiksda su Detroito Lietuvių Organizacijų Centru, išpardavė Karo Bonų už apie \$500,000.00 Jos didelėmis pastangomis išgautas Hospital Service lėktuvas, pavadintas "American Lithuanians of Detroit".

Helen Rauby pirmininkavo čia ir laike \$5,000,000 Lietuvių Karo Bonų vajas, kuris buvo nutartas Amerikos Lietuvių Seime New Yorke 1944 m.

Helen Rauby darbuojasi ir šiaip Lietuvių reikalais. Ji dalyvavo Amerikos Lietuvių Misijoje Washingtono šiu metų Kovo 23-24, ir LVS metiniame seime Birželio 23-24, Clevelande. Kaip Amerikoje gimus ir augus Lietuvaitė, pilnai susipratus mūsų tautinėje dvasioje ji mums yra labai brangi.

PATAISA

Užperėitame Dirvos numeryje, pp. Kazlauskų-Kass padėkoje už patarnavimą visiems laike Dr. Juozo Jonikačio laidotuvių, įsiskverbė klaida, kuri šiūmi atitaisoma.

Buvo pasakyta kad Sv. Antano bažnyčioje per sumą giedojo solo p. Medinienė. Turėjo gi būti — solo giedojo Marijona Galėnienė. Detroito yra tik viena tos rūšies solistė kuri Lietuviai gali pasigerėti ir pasididžiuoti, tai Marijona Galėnienė. Jos giedojimas per a. a. Dr. Juozo Jonikačio pamaldas, ypač "Ave Maria", buvo įspūdingas.

IŠVYKO ATOSTOGŲ

Mūsų veikėja Stephanie Č. Douvan išvyko dviem savaitėm atostogų i savo brolio Tamo Čiurlionio vasarnamį prie Vermillion, Ohio.

IANKĖSI JUREIVIS

Keturias dienas praleido pas savo tėvelius jureivis Eduardas Kebaitis, neseniai grįžęs iš užsienio. Jis buvo Belgijoje, Vokietijoje, Prancuzijoje. Sako, visur civiliai žmonės, ypač moterys ir vaikai, prašo iš karių maisto, muilo ir cigarečių.

KARO BONŲ PARDAVĖJOS

Detroitietės Lietuvės pasidarbavusios 7-je Karo Paskolose. Bonų pardavė:

Malvina Smailienė	\$16,000.00
Stephanija Douvan	14,675.00
Ona Aksomaitienė	12,250.00
Margareta Petriks	7,375.00
Petronėlė Medonienė	6,025.00
Vera Motuzienė	6,000.00
Helen Rauby	3,200.00
Alice Savickas	1,550.00
Matas Simonis	1,500.00
Marė Sims	1,000.00
Stasys Atkočiūnas	1,000.00
Elzbieta Paurazienė	750.00
Katinka Ross	625.00
Harry Kapturauskas	500.00
Viso	\$72,450.00
War Savings Stamps:	
Stephanija Douvan	\$104.00
Ona Aksomaitienė	9.00
Viso	\$113.00

SUSIRGO VARG. BLAZYS

Sunkiai susirgo Sv. Antano parapijos vargoninkas A. Blazys. Jam padaryta operacija Mt. Carmel ligoninėje. Po operacijos ligonis sveiksta.

Rep.

LOS ANGELES, CAL.

APIE LVS SKYRIŲ. Lietuvai Vaduoti Sąjungos skyrius šioje Lietuvių kolonijoje įsteigtas Birželio 23, pas p. P. Žilinską, 710 Union Place.

Susirinkus būreliui Lietuvių, apkalbėjus apie Lietuvos padėtį ir kad mums Amerikos Lietuviams reikia ką nors dėsno ir rimto daryti kad vėl mūsų graži Lietuva būtų laisva, mes čia Amerikonai Lietuvai, nors ir mažas skaičius, nutarėme įsteigti LVS skyrių. Kaip tik skyrius įsisteigė, apie tai tuoj telegramu pranešėme LVS seimui tomis dienomis atsiubnančiam Clevelande.

Los Angeles yra nemažai Lietuvių, bet jie, kaip ir kituose miestuose, išsilblaskę gyvena, taip pat ir išsidraskę organizaciniais buriais. Turime įvairių klubų, draugijų ir Lietuvišką Sv. Kazimiero parapiją, kurią įsteigė ir iki šiol vadovauja senas Lietuvos patriotas Prel. J. Macijauskas.

Mus Los Angeles Lietuvius sujungio, atgaivino ir pamokino mūsų broliai Amerikos Lietuviai grįždami iš San Francisco konferencijos, kurie čia sustojo, pasakė kalbas, faktais įrodė kas daroma Lietuvai pagelbėti, ir parodė gražias Lietuvos filmas. Taip pat matėme visuose Amerikonikuose laikraščiuose straipsnius kurių kėlė Lietuvos nepriklausomybės reikalą.

Tat ir mes čia, gyvendami toli, toli nuo Lietuvos, taip pat toli nuo Amerikos Lietuvių centrų, pasiryžome susiburti i vieną ir dirbti Lietuvos išlaisvinimui.

Dar turiu pridurti kad mes šiuo laiku i Amerikos Lietuvių skirtingas pakraipas ir pažiūras dėmesio nekreipiame; taip turėtų būti visoje plačioje Amerikoje Lietuvių tarpe. Mes čia labai gražiai priėmėm Amerikos Lietuvių Misijos atstovus: pp. Žiurius, K. S. Karpių, A. A. Olis, A. Kumskins, taip pat ir Lietuvos konsulą Dr. P. Daužardį. Jie visi mums davė gerą inspiraciją, jų kalbos buvo siekimas prie vieno taško — Lietuvos nepriklausomybės.

Mes turime veikti išvien, tada Lietuvai laisvė bus iškovota. Pats likimas sutvarkys Lietuvos vyriausybės reikalą. Patartina ir kitiems Amerikos Lietuviams pasiegti taip kaip mes čia darome: galima būti Lietuvai Vaduoti Sąjungos ir Amerikos Lietuvių Tarybos nariais vienu kartu.

Nemalonu skaityti Amerikos Lietuvių partinius ginčus; nei vienas nei kitas čionaitinių vadų Lietuvoje valdžios vietų neužims. J. A. P.

MIRIMAI

MIRĘ IŠEIVIAI AMERIKOS LIETUVIAI

(žinios apie mirusius Lietuvius šiame skyriuje talpinama dykai)

LUKAS Viktorija (šlikaite), pusamžė, mirė Birž. 24, Chicagoj. (Panev. ap. Rugenų k.) Amerikoje išgyveno 32 metus.

JANKEVIČIUS Liudvikas, mirė Birž. 3, Bridgeport, Conn. POLITIS Vincas, 50 m., mirė Birž. 3, Rochester, N. Y.

GRISIUS Juozas, mirė Bir. 22, Chicagoj. (Raseinių ap. Tytuvėnų p. Eimančių k.) Amerikoje išgyveno 54 metus.

URBUTIENĖ Karolina, 60 m., mirė Gegužės 19, Benld, Ill. (Vilniaus rėd.)

ZDANAVIČIUS Kazys, 78 m., mirė Birž. 6, Brooklyn, N.Y. BULOTIENĖ Ona, 66 m., mirė Birž. 1, Wilkes-Barre, Pa. (Šėnavojos k.)

DRANGINIS Kazys, 53 metų, mirė Geg. 15, Scranton, Pa. (Marijampolės aps. Balbieriškio k.)

BRUŽAS Juozas, 56 m., mirė Birž. 15, Chicagoj. (Šiaulių ap. Kelmės par.) Amerikoje išgyveno 32 m.

VALANČAUSKAS Pranas, seno am., mirė Birž. 15, Chicagoj. (Telsių ap. Žemaitių Kalvarijos p.) Amerikoje išgyveno 31 metus.

NAGEVIČIENĖ Elena, pusamžė, mirė Birž. 23, Chicagoj. (Telsių ap.) Amerikoje išgyveno 40 metų.

GRONSKIS Povilas, 31 metų, mirė Birž. 24, Chicagoj, kur buvo ir gimęs.

VASKEVIČIENĖ Petronėlė, 58 m., mirė Birž. mėn., Worcester, Mass.

KVEDARIS Julius, 55 m., mirė Birželio mėn., Worcester, Mass.

MARKUNAS Jonas, 64 metų, mirė Birž. 10, Philadelphia, Pa.

LETKAUSKAS Juozas, mirė Birž. 15, Baltimore, Md., išsirsęs 15 metų.

CHASIENĖ Marė (žverblaitė), pusamžė, mirė Birž. 22, Chicagoj. (Tauragės ap. Tėnėnų p. Meškinės k.) Amerikoje išgyveno 42 metus.

KASILAUSKIS Antanas, pusamžis, mirė Birž. 21, Chicagoj. (Tauragės ap. Šilalės p. Vilginių k.)

ŽADEIKIENĖ Marė, mirė 10 Birž., Nanticoke, Pa.

NOREIKA Juozas, mirė Birž. 10, Miners Mills, Pa.

RASEVIČIUS Petras, mirė 12 Birželio, Sugar Notch, Pa. PEŽA Jonas, 67 metų, mirė 3 Bal., New Yorke. Vilkaviškio ap. Eidikių k.)

VAITUKONIS Albertas, mirė Birž. m., Mahanoy City, Pa. MILIENĖ Ona, mirė Birž. m., Shenandoah, Pa.

KAVENAS R., mirė Birželio mėn., Camden, N. J.

JUOŽAITIS Juozas, seno amž. mirė Birželio 14, Chicagoj. (Panev. aps. Klovainių par. Laipūkių k.)

KAZLAUSKIENĖ Magdalena, po tėvais Ambrasaitė, mirė Geg. 18, Clevelande. (Pilviškių par. Suvalkijos.) Amerikoje išgyveno 15 metų.

PAULUKAS Jonas, 67 metų, mirė Liepos 1, Dayton, O. Vėlonis buvo nevedęs, paėjo iš žemaitijos.

GREVICKIS Juozas, 61 metų, mirė Liepos 6, Cleveland, O. RAGAUSKAS Petras, mirė Birž. m., Bridgeport, Conn.

Cedar Point Vasaroji-
mas Arti ir Patogu

Florida ir California susitinka šį sezoną Cedar Pointe, populiaria-me Ežerų rezorte šioje Amerikos dalyje.

Vyriausias Sefas Forrest Peoples iš St. Petersburg, Florida, atsigabeno su savim specialius darbininkus iš Pietų i Hotel Breakers Green ir Silver Grill.

Halp E. Howell iš California vėl vadovauja populiarij Cedar Point sokių coliseum kur Ben Buser ir jo orkestras patiekia muziką. Paul E. Brown, brolis filmų žvaigždės Joe E. Brown, atvyko iš California groti Hammond vargonus Hotel Breakers puošnioje Tavern Terrace. Prie to čia rasit visokių kitokių idomybių.

Žinok Amerikos
KONSTITUCIJĄ

Amerikos Konstitucija Angliškoje kalboje, su visais Amendmentais, 30 puslapių knygelė, prisiūsim visai Dovanai tiems kurie užsirašys Lietuvius Naujienas dviem metams arba gaus du metinius skaitytojus ir prisiūs \$2.00 su nurodymu kam Lietuvius Naujienas siuntinėti, minimą knygelę prisiūsim jums visai dovanai už pasidarbavimą.

LIETUVIŲ NAUJENOS
332 N. 6th St. Philadelphia 6 Pa.

CEDAR POINT

on Lake Erie

A vacation here means increased ability to work for final Victory.

Hotel Breakers with 1,000 outside rooms, moderate rates. Excellent meals.

Relax on the world's finest, white sandy beach. All sports—tennis, golf, boating, fishing, etc. All amusements. Dancing nightly.

Plan now to come to the Vacation Playground of the Great Lakes.

CEDAR POINT-on-Lake Erie SANDUSKY, OHIO

Open June 16 thru Labor Day

VISOKIA APDRAUDA

Mes esam pasirengę suteikti visiems pilnas mūsų patirtas Informacijas ir praktiškus patarimus reikale visokios Apdraudos (Insurance) visai dykai. Todel pirma šaukite mus negu ugniageisus (fare-monus), ir Apdraudos Agentura.

P. P. MULIOLIS

Vienatinė Vietinė Pastovi Lietuviška Real Estate
6606 Superior Ave. Cleveland HENDERSON 6729

P. J. KERSIS

609-12 Society for Savings Bld.

OFISO TELEFONAS: MAIn 1773.

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiestiuose, kreipkitės i mane, gausit pigia kainą. Taipgi gausit patarnavimą įvairiose apdraudos-insurance reikaluose. Sutaissu paskolas pirmo mirtgečio. Patarnavimas ir išplėdymas garantuojama. Kreipkitės i mane telefonu arba asmeniškai.

Tegul meilė Lietuvos
Dega mūsų širdyse!

LAISVA LIETUVA

Laisvę pažinę —

Jungo nevilkisim!

Tiesos Šauksmas

PROFESORIAUS
F. W. PICK'O KNYGA

Kai mažųjų teisingųjų kova prieš netiesios milžiną ima rodytis beviltska, tiesos balso suskambėjimas yra didelė paguoda ir pastiprinimas. Ypač kai tas tiesos balsas pasigirsta iš tėvynainių tos šalies kuri šiame lemtingame istorijos momente vaidina išskirtinį vaidmenį — iš Anglijos.

Profesorius Dr. F. W. Pick knyga "THE BALTIC NATIONS", šymet išleista Londone, kaip tik yra tas nusiminimo valandėje suskambėjęs teisybės balsas. Nors Prof. Pick'o 170 puslapių knygelė yra pavadinta "Baltijo tautomis", tikrovėje ji apima visą šiaurės rytų Europą ir labai vaizdžiai parodo pasaulinės politikos susipynimą tame Baltijos pajūryje.

KURIUO KELIU?

Pirmame knygelės skyriuje, kurs tarytum sudaro įžangą, autorius iškėlė bendrą Anglijos ir Rusijos santykių klausimą. Nurodymas kad Baltijos kraštai panašiai kaip Dardanėliai, Persija, Kinija ir Afganistanas yra erdvė kurioje Britų imperija sutinka Rusiją, jis pabrėžia kad Anglija jais, kaip ir nei vienu aukščiau paminėtyju, negali nesisidomėti dar ir delto kad ji pati yra buvusi tų trijų Baltijos valstybių moralinė talkininkė jų kovoje dėl nepriklausomybės po pirmojo pasaulinio karo.

Tačiau svarbiausias motyvas del kurio Anglija turi domėtis Baltijos tautų likimu, yra faktas kad nuo teisingo Baltijos klausimo išsprendimo priklausoma ir visa busimoji pasaulio taikos struktūra, nuo kurios tinkamumo savu ruožtu priklausoma ir pačios Anglijos gero.

"Yra du principai", — dėsto Prof. Pick, — "kuriais gali būti pagrįsta pasaulinė santvarka: moralinis ir grynas faktas: arba užkariavimų principas". Jis nurodo kad, užkariavimų principu remiantis, kiekvienas grobis yra savaime pateisinamas, lygiai kaip pateisinamas yra ir kiekvienas užkariavimų siekis karas. Moralinis principas, pagrįstas kiekvienos tautos teise į nepriklausomą gyvenimą, yra užkariavimų principo priešybė. Jis siekia taikos, kaip žmonių gerovės pagrindo, išlaikymo. Taigi ateities taikos aki vaizdoje ir kyla klausimas: kuria kryptimi pasaulis nueis? Jei jis priims užkariavimų principą, yra aišku kad kiekviena taika tampa atsikvėpimas naujam karui. Ne jau pasaulis būtų linkęs į tokią beprotybę? Jei jis priims moralinį principą, teisinga ir pastovi taika yra galima. Tačiau, kad ji būtų tikra, dar reikia kad tas principas būtų ir praktikoje taikomas. Ir dar: kad ne tik kai kurie, bet visi jį priimtų ir praktikoje taikytų.

Kalbant apie "tris didžiulius", neužtenka kad tą moralinį principą priimtų Jungtinės Amerikos Valstybės ir Anglija, o dar reikia kad jį pasisavintų ir Sovietų Sąjunga (ši tai betgi yra absoliučiai neįmanoma. — Mano pastaba). Šia štai prasme Baltijos kraštai ir sudaro kartinį bandymo akmenį. Jų teisė į nepriklausomybę yra neginčijamas ir visų, įskaitant ir pačią Sovietų Sąjungą, ne sykį pripažintas faktas. Tat yra aišku kad Baltijos kraštų nepriklausomybės pakirtimas tegali būti pagrįstas užkariavimų principo pri-

ėmimu. O jei taip tai bergždžios yra mūsų svajonės apie pastovią taiką. Nes juk užkariavimo ribos yra visos pasaulis, ir kol bent jo dalis dar tebėra neužkariauta tol tebėra gyvas naujų užkariavimų pagrindas.

AR JIE IŠGIRS?

Protingi ir išpėją yra Anglų profesorius žodžiai. Bet ar išgirs juos tie vyrai nuo kurių šiandien priklauso pasaulio likimas? Stebuklingoji ranka jau rašo ant sienos ugnies raišes. Ar dar ne pervėlu išvengti jų baisaus likimo?

AISKUS BALTIJOS VALSTYBIŲ VAIZDAS

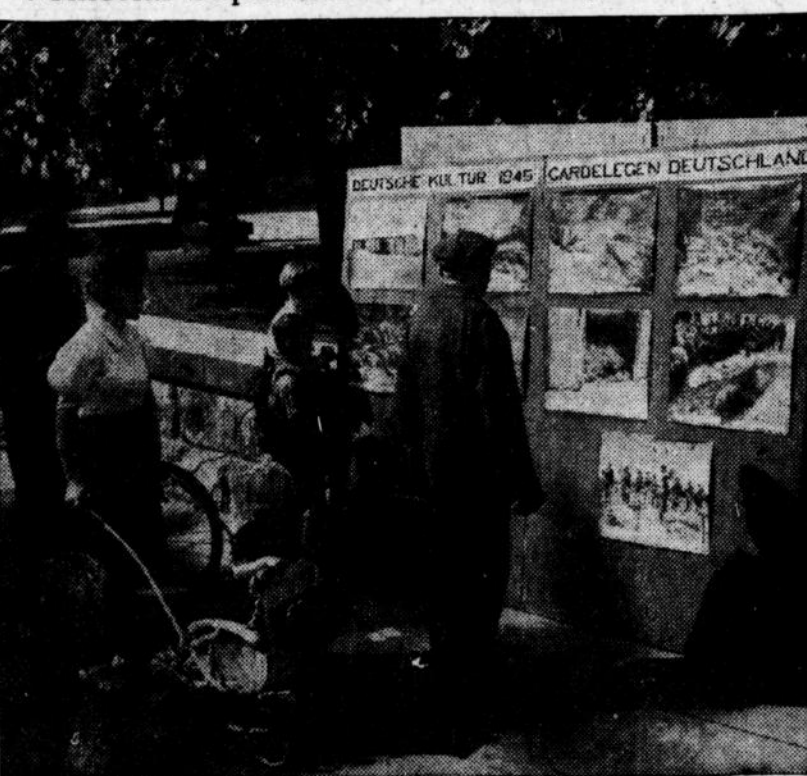
Po šito bendro skyrelio eina pačių Baltijos valstybių aprašymas. Iškeliama aikštėn jų pozityvus vaidmuo vakarų Europos bendruomenėje, pabrėžiamas jų kultūringumas ir aukštas gyvenimo lygis. Gražiai išanalizuotas nepriklausomybės laikotarpis (1918-1940), pirštu prikišamai parodytas bolševikų smurtas bei jų propagandos, buk Baltijos kraštai savu noru prisidėjo į Sovietų Sąjungą, melagingumas. Neapleisti ir tų valstybių santykiai su Lenkija ir Vokietija. Čia didžiąją klausimo dalį sudaro Lietuva — del specifinių Vilniaus ir Klaipėdos problemų, kurių nagrinėjimas, pagrįstas gausiais faktais, patiekia gana objektyvų vaizdą. Išakmiai, pagaliau, pabrėžta kad šio karo pradžioje Lietuva, nežinur didelio spaudimo iš Vokiečių pusės, vis delto nesutiko virsti Vokietijos sąjungininke ir puliti Lenkiją, nors už tai Vokiečiai ir žadėjo Lietuvai visą Vilniaus kraštą.

BALTIJOS VALSTYBIŲ SANTVARKOS

Idomus ir aiškus yra Baltijos valstybių vidaus gyvenimo aprašymas. Visose trijose buta daug analogijos viena kitai. Bet kadangi mums labiau rūpi Lietuvos vidaus santykių raida, žvilgtelėkime ką apie tai sako Angliškasis autorius.

Aprašęs nepriklausomybės kovas, žemės reformą ir pirmąją Lietuvos konstituciją, Profesorius Pick pereina į Gruodžio 17 d. tautinio posūkio ir vėlesnės Lietuvos vidaus santykių raidos nagrinėjimą. Jis nurodo kad Gruodžio 17 d. žygis buvęs konstitucijos sulaužymas, bet sykiu pabrėžia kad tai nebuvo nepaprastas ir nelauktas dalykas. Suskilimas į daugybę partijų ir tautos atstovibių galios neribotumas

Vokiečiai Supažindinami su Nazių Žiaurumais

Civiliniai gyventojai Beckum, Vokietijoje, žiūri į išdėstus vaizdus parodančius jų valdovų žiaurumus darbus su žmogėmis. Tai yra vienas iš daugelio būdų supažindinti Vokiečius su jų militarine ir politine organizacija. Nekurie praeinanti naziai saką tai esą suklustuos fotografijos.

buvo jų silpnumas.

"Kaip šalančiam vandeniui į ledo kryštolus pavirsti tereikia vieno stipresnio stuktėlėjimo, taip Baltijos valstybių santvarkai pakisti tereikia vieno smugio," — rašo Prof. Pick (pusl. 90).

Prezidentą Smetoną jis mini kaip nuosaikų, kraštutinių vengiantį politiką, kovojusį su diktatorinėmis kraštutinių tendencijomis. 1928 metų Konstitucija ir tolesnės A. Smetonos valdymo reformos reikškusios diktatūros naikinimą. Apie Valstybės Tarybos įsteigimą 1928 m., kurią sudarė įvairių pažiūrų žmonės, jis atsiliepa taip: "...This was another sign that the dictatorial regime was about to end" (pusl. 91).

O apie 1935 metų Konstituciją autorius atsiliepa dar palankiau. Pasak jo, jos tikslas buvęs paruošti dirvą pilnam gryžimui į parlamentarizmą — "to provide a basis for full return to parliamentary institutions" (pusl. 92).

Kodel p. Grigaitis iš to viso nuoseklaus Anglų autoriaus aiškinimo tepagriebia vieną vietą apie konstitucijos sulaužymą ir išplusta "bjauriai ir Lietuvai labai pažeminusi diktatūra" (žiūr. N-nos Liepos 11), tegali būti paaiškinta N-nų redaktorius politinė netolerancija ir noru kiršinti visuomenę. Kad tame Anglų autorius minčių iškraipyme tekyšo partinis nesusisavaldymas ir kad jame nei kiek nėra tikram demokratui būtino padarumo, įrodi netenka.

JUODA DĖMĖ

Iki šiol kalbėjome apie gerąsias Prof. Pick'o knygos puses. Dabar, pilnumo deliai, tenka tarti porą žodžių apie jos ydas. Jų, deja, esama rimtų. Pernelyg greitai dūmas Lietuvos su Latviais ir Estais, Prof. Pick, atrodo, sąmoningai nori užtrinti faktą kad Lietuva praityje buvo didelė ir galinga valstybė, tuo tarpu kai nei Estija, nei Latvija išviso savo valstybių nebuvo sukurusios. Pagal Prof. Pick'ą išeina kad Lietuviai su Latviais sykiu kryžiuočius ir kalavijuočius muše ir kad abiejus vieno dalyko likimas ištikęs.

Tikrovėje betgi kiekvienam istorikui ir net ne istorikui yra žinoma kad Latviai (ir Estai) buvo kalavijuočių pavergti, o Lietuviai ne tik jiems atsispyrė, bet netgi, vadovaujant Vytautui ir padedant Lenkams bei Lietuvų valdomiems Rusams, juos visai sumušė

Štai Proga Jiems Padėti

Mūsų Spaudos Žurnalistė Paremia Karo Pabėgėlių Bendradarbių Fondą

Mes daug skaitome spaudos, je apie nelaimingus tų tautų žmones kurie, jų tėvynės užgrobus priešui, priversti bėgti po pasaulį pusnuogiai, alkani ir be adreso. Tai gana jautriai veikia dažną Amerikietį. O ką gi bekalbėti apie

Laukia Paliuosavimo

Šis karys, Sgt. Joseph Lowe, 42 m., kuriam mažai liko tarnauti, naudoja visas saugumo priemones Okinawa saloj, norėdamas išlikti gyvas ir sugrįžti namon.

(Žalgirio mušyje 1410 m.).

Koks tikslas užtrinti didžiąją Lietuvos praeitį ir mėginti įrodi neti Kuržemės (Latvijos dalies) ar kurios Estijos dalies tariamą nepriklausomybę švedų valdžioje, sunku pasakyti. Priemama net iki to kad tulas Kuržemės kunigaikštis Joku-bas lyginamas su Rusijos Peteru Didžiuoju, netgi tvirtinama (pusl. 31), kad vakarų Afrikoje tas didvyris įgijęs kolonijų (bene Kuržemė?). Tuo tarpu apie Lietuvos hetmaną ir genijalų kariuomenės vadą Joną Karolį Katkevičių nepasakyta nei žodžio. O juk Katkevičius buvo nuvijęs švedus net iki Tartu (Estijoje), kur buvo paėmęs, ir taip suplikė švedų kariuomenę prie Salaspilio (Kircholmo) 1605 metais kad net pats švedijos karalius voš nepakliuvo į nelaisvę. Katkevičiaus laimėjimas nuskambėjo per visą Europą, ir pats Anglijos karalius del jo pasveikino Katkevičių.

GEROSIOS YPATYBĖS VIRSIJA BLOGASIAS

Paminėjome porą faktų. Bet ir jų užtenka kad parodytume kad Lietuvos, Latvijos ir Estijos istorija Prof. Pick'o knygelėje išdėstyta karikatūrinėje formoje. Tas praeities iškraipymas yra juoda knygelės dėmė ir labai mažina jos mokslinę vertę. Užtat bendra to Anglijo autoriaus simpatija Baltijos kraštams, išsamas bei objektyvus tų kraštų nepriklausomo gyvenimo (1918-1940 m.) aprašymas, ir, dar labiau, jo meilė teisingumui su kaupia atitaiso tą žalą kurios padaro netikslus Baltijos kraštų praeities vaizdavimas.

Julius Smetona.

JAPONAI skelbia išradę būdą išaugini 30,800 svarų bulvių iš akro žemės. Paprastai akras duoda 11,880 svarų bulvių. Kaip bulvių auginimas beveik patrigubinama paslap-tis neišduodama.

Lietuvius, kaip atskirą tautą, kurių šiandien veikia kožno brolis, sesuo ar tėvai yra baisioje butyje. Tiesioginiai mes iš jų retas kuris išgirstame nusi-skundimus. Matomai daugumai užčiauptos burnos. Mūsų tėvynės okupantas niekada nesiskaitė su priemonėmis kokias naudojo pavergtus žmones palaikyti "ramiais ir pasitenkinusiais". Tik ta dalis laimingųjų kurie suskubo laiku iš savo namų pasitraukti, gali mums tarti tiesos žodį apie tai kas dedasi ar dėjosi mūsų Lietuvių žemėje.

Gauname laiškų kurie atsiunčiami mums vingiuotais keliais, bet į kurių daugumą atsakyti ne visi galime, nes tie laiškaai buna be atgal adreso. Paprastai jų autoriai sako: "Nežinom kur rytoj gyvensim. Drebeime iš baimės kad kokias nors jiega nebūtume grąžinti į tėvynę".

Skaudi tragedija

Akmens širdį žmogus turėtų jei paskutinis sakinyss negalėtų jį sugraudinti.

Tik pamanykime: žmogus dreba kad kas jį negrąžintų į jo namus, į jo tėvynę, į jo žemę, kurią jis savo prakaitu visą gyvenimą laistė, kuri vieništelė buvo jo maitintoja.

Tai tragedija kokios dar pasaulis nematė. Bet mes lengvai tai galime suprasti. Mes, kurie šioje šalyje jau esame suleidę šaknis ir vaisių išdavę, veržte veržiamės tėvų žemę aplankyti, dar nors kartą pasidžiaugti kudiakystėje išmin-tais takeliais. Ir mes šiandien rupindamies anųjį nelaimingą butimi, laukiame dienos kada galėsime savo norus įvykdyti.

Tuo tarpu mes turime visi pajusti pareigą pasirūpinti tais savo viengėniais kurie bijo į savo namus grįžti, kur be abejo jų laukia kankinio mirtis. Šiandien, kuomet jie veikia be žmogaus teisių slankioja su nu-plyšusiais čemodanais įvairiose jiems svetimose šalyse, mūsų moralinė jiems užuojauta turi pasireikšti ir materialiai. Susėlimas jų padėvėtai drau-būžiais arba sriubos lėkštė, anot mūsų vienos veikėjos, dar neišspręs jų likimo.

Bet kol ką didesnio bus galima atlikti, dabar turime daryti ką galime.

DIRVOS Redakcijos žygis pasirūpintis tais Lietuvos žurnalais ir rašytojais kurie randasi tarp tų pabėgėlių, nu-siunčiant jiems už raštus atlyginimo, jau išdalies labai suraminantis tokiems nelaimin-giems žmonėms.

Pasisiulę DIRVAI bendradarbiauti žmonės patys yra daug pergyvenę vargo ir varge dar tebėra. Jie tik vieni šiandien gali mus informuoti apie buitį mūsų brangių asmenų. O gaudami už mums teikiamas žinias šioji-tokį atlyginimą jie vėl pasijus beesą žmonėmis, savo gyvenimu kai kam naudą duoda.

Mes paskirdami dolarį-kitą tokių bendradarbių fondan ne-daug pajusime, o malonumo turėsime daug ne vien tik skai-tydami jų įdomius pergyveni-mus bet ir pajusdami kad mes prisidedame jų vargus suma-zinti. Tai mūsų užduotis.

Aš sveikinu Dirvą, pirmąją šiuo reikalu pasirūpinusią, siysdama nuo savės kelių do-larių auką, nuoširdžiai tikiu kad mane paseks šimtai Lietu-vių.

Pr. Lapienė.

REMKIT KARO PABĖGĖLIUS DIRVOS BENDRADARBIUS

Dirvos Redakcijon atsišaukė keli žymūs buvę Kau-no laikraštininkai, dabar išblaškyti paskirose Europos dalyse. Jie rašys JUMS, Dirvos skaitytojai, įdomių dalykų apie Lietuvą. Dirvos Redakcija, iš tų \$2.00 ką gauna metuose už prenumeratą, neturi iš ko paremti tuos gerus rašytojus, todėl prašome Jusų paremti savo kad ir mažą auką, kada tik išgalit.

Lietuvos Karo Pabėgėlių Dirvos Bendradarbių
AUKŲ KUPONAS

DIRVOS REDAKCIJAI

6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio.

Prijausdamas jusų sumanymui paremti Karo Pabėgėlius bendradarbius-rašytojus, šiuomi siunčiu savo auką \$.....

Su pagarba

Vardas ir Pavardė.....

Adresas.....

Miestas.....

Valst.....

AUSTRIJOJE ŽINO APIE MISIJOS LAN- KYMĄ PAS PREZ. TRUMANĄ

Detroit, Mich., Lietuvė, Ona Vilkiene, per savo sunų karį Sgt. Stanley A. Wilkas, gavo laišką iš Austrijos, rašytą vietu Amerikiečiams žinomo as-mens, pabėgusio iš Lietuvos nuo bolševikų:

Laiškas rašytas Birželio 23, atsiųstas oro paštu. Rašo:

"Brangi ponai Vilkiene. Netikėtai sutikome jusų sunų St. A. Wilkas, čionai NN.... Austrijoje. Mums begalo malonu sutikti Amerikos Lietuvį, jusų sunų, kuris mums papasakojė apie jus.

"Mes džiaugiamės kad Ame-rikos Lietuviai subruzo ir stengiasi padėti Lietuviams. Jusų sunus mums pasakojo

kad Amerikos Lietuviai buvo pas Prezidentą Trumaną Lietu-vių reikalais. Savo ir visų Lietuviių vardu dėkojame už darbavimąsi ir tikimės greitai laiku sulaukti paramos.

"Vokietijoje ir Austrijoje y-ra apie 400,000 Lietuviių ir jie yra didžiausiam varge. Truksta mums drabužių ir maisto. Austrijoje yra sudarytas Lie-tuvių komitetas, kuriam man tenka pirmininkauti. Daug la-bų dienų visiems Detroito Lie-tuviams".

Pats p. Vilky sunus rašo tė-vams jog tarp tremtinių sten-giasi surasti savo tėvų gim-iinių ir praneša apie sunkų Lie-tuvių likimą, kurie laimingai išnešė savo gyvastis nuo už-einančių į Lietuvą bolševikų.

Pabėgėliai deda dideles vil-tis į Amerikos Lietuvius. Kuo mes jiems pagelbėsime: ar sa-vo politiškomis taisyklėmis, ar tiesioginiais bendrais žygiais į Amerikos valdžios pareigunas?

AUKOS LIETUVOS LAISVI- NIMO REIKALAMS

L. V. S. CENTRAS 6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

Kitos Aukos Prisiūstos LVS Seimui Clevelande

Stasys Pikturka
Hartford, Conn. \$5.00
Dr. M. J. Colney
Waterbury, Conn. 10.00
Mrs. Mary Gelgauda
George Bosas, 2.00
Watertown, Conn. 5.00
Helen Donilius
Washington, D. C. 1.00
A. Andrews
Melrose Park, Ill. 10.00
J. M. Saltenis
Chicago, Ill. 5.00
LVS 10-tas skyrius
Lawrence, Mass. 5.00
A. F. Sweetra
M. Vilkišius 5.00
Jonas J. Tamulynas
Cambridge, Mass. 2.00
Dr. J. Jonikaitis
Detroit, Mich. 25.00
Dr. J. J. Sims 10.00
Petras Balkus 6.00
Mrs. S. C. Douvan 5.00
Mrs. Helen Rauby 5.00
Joseph Guzauskas 1.00
Juozas Smailis 10.00
Victor Petriks
Grosse Pt Fars, Mich. 10.00
J. Kripas
Ann Arbor, Mich. 2.50
LVS 3-tas skyrius
Newark, N. J. 25.00
Dr. B. K. Vencius
Brooklyn, N. Y. 10.00
D. Klinga 5.00
John Ligmont,
Ozone Park, N. Y. 1.00
Povilas Vitkus 1.50
John Sutkus, Toledo, O. 2.00
Mr. & Mrs. John Rouika,
Columbus, Ohio. 20.00
J. S. Karpavičius,
Providence, R. I. 5.00
B. Gramba,
Ambridge, Pa. 10.00
J. Plečkaitis,
Aliquippa, Pa. 3.00
John Herman,
Glendale, W. Va. 2.00

J. F. Baltramaitis,
Brooklyn, N. Y. 1.00
O. Rosmauskas,
Utica, N. Y. 5.00
Mr. & Mrs. G. F. Yuzapavik,
Chicago, Ill. 2.00

SUMOKĖJO UŽ DELEGATŲ ZENKLELIUS LVS SEIME BIRŽ. 23, 24:

Alekas Banyš
Dr. M. J. Colney 1.00
D. Klinga 1.00
Al. G. Kumskis 1.00
E. J. Ziuris 1.00
K. S. Karpis 1.00
J. Kripas 1.00
Victor Petriks 1.00
Mrs. Helen Rauby 1.00
John & Mrs. Rouika 2.00
Jurgis ir Julė Salasevičiai 1.00
Dr. J. ir Mrs. Sims 2.00
A. Simkunas 1.00
J. J. Smailis 1.00
Dr. S. T. Tamošaitis 1.00
A. S. Trečiokas 1.00
Julius Smetona 1.00
Juozas Urbšaitis 1.00
Dr. B. K. Vencius 2.00
Evelyna ir Violeta Yčaitės 1.00
F. J. Ziuris 1.00

"Timeless Lithuania" i Naująją Zelandiją ir Maskvą

Naujos Zelandijos Reikme-nų pirkimo komisija Washing-tone gavo įsakymą nupirkti ir nusiųsti į sostinę, Wellington, Naujojo Zelandijoje (Pietų Pa-cifico) vieną Dr. Norem'o kny-gą, "Timeless Lithuania".

Seniau jau yra pirktos ir siųstos šios knygos į Australi-ją ir kitas tolimas šalis.

Per vieną New Yorko kny-gų parduotuvę "Timeless Lith-uania" nupirka ir nusiųsta į Maskvą.

Dienos Klausimais

Redaktorius—K. S. KARPIUS—Editor.

6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio

ATEITIES PASVAISTĖS

Karo pabaigos belaukiant

VIENINTELIS faktorius, galis iš esmės pakeisti dabartinę pasaulinę politiką spadėti, yra karo su Japonija pabaiga. Ne tik todėl kad tuomet jau visame pasaulyje turėtų įsivyrauti "taika", bet ir todėl kad karo su Japonija pabaiga ryškiai aiškintų Kinijos vaidmenį. Lygia greta tai atliuosotų milžiniškas Anglijos ir Amerikos karinės pajėgos, kurios dabar yra riste surištos Tolimuose Rytuose.

Kinijos iškilimas

Jeigu Kinijoje įsivyrautų komunizmas, Anglijos padėtis Azijoje visai paslytų, o ir Amerikai pasidarytų šiloka. Japonijos nugalėjimas tuo atveju būtų ne tiek Amerikos ir Anglijos laimėjimas, kiek Sovietų Sąjungos pergalė. Kokie būtų šito padariniai, labai gubiai Birželio mėn. Reader's Digest numeryje parodė Max Eastman ir J. B. Powell (žiūr. str. "The Fate of the World Is at Stake in China").

Jeigu gi karas su Japonija pasibaigtų visišku Kinijos išsilaisvinimu, Čiang Kai-Seko vadovaujama tautinė Kinija ne tik teoretiskai bet ir praktiskai taptų ketvirtą didžiają pasaulio galybę. Netenka nei įrodinėti kad Azijoje ji labai trumpu laiku visai atsvertų Sovietų Sąjungą. Tačiau lygia greta ji nelabai tebutų linkus klausyti ir Anglijos ir Amerikos komandos. Generolo Stilwell incidentas aiškiai parodo kad Čiang Kai-Seko Kinija yra tvirtai pasiryžusi būti savęs pačios viešpačiu. Atseit, buvusios Europiečių koncesijos Kinijoje nebegalėtų būti atgaivintos ir ekspulataciniai svetimųjų, pirmoje eilėje Anglų, kėsinimaisi turėtų liautis.

Negana to, ir bendrieji Azijos reikalai, kaip, sakysim, Indo-Kinijos, Siamo, Malajų ir eilės Ramiojo vandenyno salų klausimai negalėtų būti sprendžiami be Kinijos žinios. Ši paskutinioji perspektyva Anglams yra gana nemaloni. Jų interesai sutampa su Kinijos interesais, kiek tai liečia Japonijos nugalėjimą, bet tuo viskas ir baigiasi. Nes stipri Kinija kaip tik stovi Anglams skersai kelio. Vis dėlto, ši išeitis tiek Amerikai, tiek, ypač Anglijai yra priimtinesnė negu komunistinės Kinijos susikurimas. Kad taip tikrai yra parodo glaudesnių sąty su Čiang Kai-Seku nustatymas ir jam (o ne Kinijos šiaurės vakarų komunistams) teikiamos pagalbos suintensyvinimas.

Ši aplinkybė labai nepatinka Stalinui; ji ardo jo Kinijos komunistinio planus ir neišvengiamai veda į Rusijos svorio galutinį sumažinimą Tolimuose Rytuose. Mat, Čiang Kai-Sekas žino labai gerai ko jis nori, ir jei Stalinas nenustos rėmęs Kinijos komunistų ar jei jie nepasiduos visiškai Čiang Kai-Seko viršenybei, komunistams sutremti jis nedelsdamas griebis ginklo.

Iš to kas pasakytą aiškėja kad Kinijos klausimas karui su Japonija pasibaigus, iš pagrindu pakeis padėtį Azijoje ir turės labai stiprų aidą visoje pasaulinėje politikoje.

Kariuomenių vaidmuo

Anglijos ir Amerikos kariuomenių atliuosavimas Tolimuose Rytuose kaip karo su Japonais pabaigos rezultatas savą ruožtu nebus be reikšmės. Ne tiek ta prasme kad jų tuojau būtų galima panaudoti kitur (juk nebebutų su kuo kariauti, bent tuo tarpu), kiek ta kad tai leistų Anglijai ir Amerikai labiau susikonsoliduoti Europos reikaluose. Be abejoj, tai padidintų jų svorį Europoje. Klausimas betgi yra, ar šios valstybės norėtų ir ar jos mokėtų tą savo svorio padidėjimą išnaudoti.

Tuo tarpu nieko naujo

KOL karas su Japonija nepasibaigė, Europos padėties tvarkymas turės apsiriboti techniskumais. Simbolinis Amerikiečių ir Anglų inėjimas į Berlyną yra labai mažos reikšmės dalykas: visvien Europa lieka padalinta į dvi sritis — į Anglų-Amerikiečių ir bolševikų. Šito akivaizdoje ir gerokai išubūnyta "trijų didžiųjų" konferencija vargu ar išvisio begali turėti kokios reikšmės.

Vieninteliai klausimai kurie dabartiniu metu gali būti nuspresti bendru susitarimu bene bus pašto, susiekimo ir, išdaly, maisto ir drabužių bei tam panašūs klausimai. Paskutinysis klausimas, tarp kitko, yra grynai Amerikos klausimas: kiek Amerika ko duos tiek bus. Politinių klausimų pajudinimo Berlyne sunku laukti, nes kiekvienas toks pajudėjimas reikštų atvirą kaltinimą bolševikams ir neišvengiamai vestų į santykių pablogėjimą. Iš kitos pusės, bolševikai jau yra tiek visko iš sąjungininkų gavę kad duoti dar daugiau bolševikams reikštų ne tik visišką nusizėmimą, bet sykiu ir pastatymą savęs į pavojingą padėtį.

Kai visa tai pergalvoji, ima rūpėti ne tai ką trys didieji Berlyne nutars, bet ko jie į Berlyną važiavo? Visus tuos techniskumus kurie, kaip jau minėta, gali eventualiai sudaryti Potsdamo pasikalbėjimų objektą, galėtų sutvarkyti ryšių karininkai.

Šito akivaizdoje, netenka stebėtis kad iki šiol kaip ir neturime žinių apie pačią konferenciją: ne dėlto kad kas nors būtų slepiama, bet dėlto kad išvisio nieko naujo nėra ir, nesuapibykus su bolševikais, negali būti. Bolševikų kariuomenės užimtos ir enkavedistų valdomos Europos sritys be jokių pranešimų mums pateikia visas naujienas, ir pasikalbėjimais bei konferencijomis, deja, tos padėties nepakeisi.

Santikių įtempimas

Nežiurint į tai kad, normaliai imant, nieko naujo tuo tarpu negalima tikėtis, vis dėlto tenka pastebėti kad

PIKTINASI SENATORIŲ PASIVEDIMU "ZINOVUI"

Chicago Daily Tribune teisingai pareiškė pasipiktinimą tuo faktui kad po San Francisco konferencijos, kuomet Senate reikėjo duoti paaiškinimus apie naujai pagamintą pasaulinio saugumo čarterį, ir Sekretorius Stettinius, Amerikos delegacijos pirmininkas, ir visi kiti delegatai sutiko pavesiti aiškinimo pareigą tūlaim iki šiol negirdėtam ir nežinomam Leo Pasvolskiui, Rusijoje gimusiam state departamento valdininkeliui. Tas valdininkėlis, žinoma, kaip paaiškėjo, buvo labai įtakingas užkulisinis patarėjas sekretoriui Stettiniui.

Tribune stebisi kodėl tas Pasvolsky turėjo tokį autoritetą parašyti visą tą čarterį, pirmą Dumbarton Oaks konferencijai, ir dabar, žymiai pakeistas San Francisco konferencijoje, kur dalyvavo ir dirbo šeši Amerikos delegacijos asmenys, pasilikio tik Pasvolskio žinioje ir tik jis vienas te žinojo ir tegalėjo duoti Senatui paaiškinimus ir atsakymus apie tą pasaulinį dokumentą.

Kaip Tribune toliau pastebi, niekas iki šiol dar nepaaiškino kodėl Valstybės Departamento pasitikėjo ir pavedė tokį dokumentą parašyti sveturiui gimusiam valdininkeliui, kuris tėra prasilavinęs ekonomikoje, ne diplomatijoje. Keista, sako, kad nei vienas iš Amerikos delegacijos narių, kurių du yra patys senato atstovai, nepasi-

padėtis tarp sąjungininkų ir bolševikų yra labai įtempta. Tiesa, galima numanyti kad jei bolševikai pasitenkins tuo ką jie iki šiol gavo tai konflikto su jais nekils. Tačiau yra žinoma kad jie dar daug ko nori, ir negalima laiduoti kad savo siekimams realizuoti jie nešimsi kitokių priemonių kaip pasikalbėjimai ir konferencijos. Gali jiems, sakysime, į galvą ateiti pakartoti Graikijos bandymą ar koki kitą neramumą sukelti. Kokie šito būtų rezultatai sunku pasakyti. Gal jie ir atneštų kai ką naujo?

Geresnės ateities laukimai...

Tuo gi tarpu, naujų įvykių belaukiant, istorija terebą savo kruviniausią lapą. Tačiau didžiausią sielvartą sukelia ne tiek pats gyvenamosios tragedijos faktas kiek tai kad didelė žmonijos dalis į tą tragediją žiūri abejingai. Šitai gi savą ruožtu reiškia didžiulį dvasinį puolimą. Ir hergdži bus geresnės ateities laukimai kol žmonijos dvasia iš materializmo bedugnių nepakils į idealizmo aukštumas.

SALVE, LIETUVA

(Petras Vaičiūnas)

Lietuva miela, gėlė margaspalvė,
Pakilus iš kraujo bangų skaistutėlė,
Per amžius pasaulis sakys jau tau: Salve,
Nes didelė meilė tave mums prikelė.

Lietuva miela, brangi, žydraake,
Nerimstančio Nemuno juosiamą žemę,
Paleiski tu Vytį, te suoliais jis lekia
Į Aukštąjį kalną kurs saulę mums remia!

Lietuva miela, per auką ir kraują
Sau brangiąją laisvę narsiai iškovojo,
Skubėki žygiuoti į rytmetį naują,
Valia ir darbais nugalėk tu pavojus!

Lietuva miela, gintarų ir rutų
Ziedais pasipuošus, išplauk į Baltiją
Ir vėtra apsvaigk, kad širdis tau nedžiūtu,
Nes tas tik gyvena kas vėtrų nebijo.

Lietuva miela, jaunoji mergina,
Grožėk ir skaistėk kaip rytai nusikraidėję,
Lai austančios dienos tau dvasią augina,
Kad taptum tu amžino grožio kurėja.

Lietuva miela, gėlė margaspalvė,
Pakilus iš kraujo bangų skaistutėlė,
Per amžius pasaulis sakys jau tau: Salve,
Nes didelė meilė tave mums prikelė.

ėmė sau teisę aiškinti to čarterio turinį Senate.

Tas pasielgimas davė dabar visiems suprasti kad tas čarteris yra ne Senatorių Connally ir Vandenberg, nei ne Valskybės Sekretoriaus Stettiniaus, bet to Pasvolskio; tik jis ji supranta, ne jie; kad jie turi tik paviršutinį supratimą apie čarterio turinį. Jie, tokiu būdu, dalyvavo San Francisco konferencijoje pagelbėti jam, ne jis jiems, tą čarterį pagaminti ir praveisti.

Kadangi, sako Tribune, kaip išrodo, tik Pasvolsky yra vienatinis žmogus kuris žino ką tas čarteris apima, anksčiau ar vėliau kas nors turės pasisiklausti jo kur tas čarteris pastato svetimų šalių valdomus žmones. Jeigu kuri iš pavergtų tautų sukils prieš Britus, Prancuzus, Holandus, ar Rusus prispaudėjus ar mes busim priversti kariauti prieš laisvės įsiekiančius? Ar gal ten yra padaryta skirtumas tarp pavergtų trijų vakarinių valstybių kolonijų vienoje pusėje ir Rusų agresijos aukų kitoje pusėje?

Kaip nežiūrėti, kaip dabar dalykai stovi, sako Tribune, ši šalis raginama užgirti sutartį kurią tik vienas žmogus, ir dar svetur gimęs, pilnai supranta.

GEN. EISENHOWER kilęs iš Vokiečių. Jo motinos tėvai atvyko iš Vokietijos. Motina ir dabar dar gyva. Ji nemėgo karų, augino vaikus mokinidama mylėti taiką. Iš septynių jos vaikų penki dar gyvi. Gen. Dwight stoji West Point karo mokyklon; savą keliu jam atėjo proga šiame kare tapti vyriausiu Amerikos ir sąjungininkų karo įeigų vadu Vokietijai nugalėti.

Hollywood'e gaminama Gen. Eisenhower'o gyvenimo filmas, praneša, vajuos vadai.

Kaip Lietuviai savo Laisvę gynė 25 metai atgal

(Tęsinys iš pereinamo nr.)

ZMONĖS NEKENTE DVARININKŲ

Perankstyvos maldos už Urachą

Gimiau 1904 metais. Gyvenau Stašaičių kaime ir Šetoje. Savanoris nebuvau nors ir norėjau, nes buvau dar vaikas. Vaiko atmintis stipri, todėl viską prisimenu kaip šiandien.

1917 metais pradėjau lankyti tik ką, Vokiečių okupacijos valdžiai leidus, Kun. Tilvyčio ir kai kurių ukininkų rūpesčiu įsteigtą Aukštųjų Kaplių mokyklą. Pirmutinė mokytoja buvo Marija Jodkaitė. Vieną kartą per savaitę ar rečiau atvažiuodavo mokyklos kapelionas, Kun. Jurgis Tilvytis. Jis ne tiek šnekėdavo apie tikybą kiek apie tėvynės meilę. Daugiausia pasakodavo iš Lietuvos istorijos ir apie atgimstančios Lietuvos veikėjų darbus. Kadangi mokykloje be mažamečių buvo jaunuolių iki 18 metų tai buvo kam ir suprašt.

— Lietuva turės jau savivaldą, — sako vieną kartą klebonas. — Jau paskirtas ir araklius, kažkoks Urachas, pasivadinęs Mindaugu II. Per keletą mėnesių jis žadėjęs išmokyti Lietuviai kalbėti.

Nepriklausomybę tuomet dažnai vadinavo "savivalda".

Klebonas liepė mums sustoti ir sukalbėti poterių prie Dvasios Šventos už tą karalių Urachą Mindaugą II. Tą dieną paskelbė kaip ir karaliaus šventę ir tuojau visus paleido iš mokyklos, liepdamas tą džiaugsmingą naujieną pranešti namiškiams.

— Ar ne peranksti pradėjot melstis? Kada bus, ir galas! — atsідusdamas tarė man tėvas, kai aš namiškiams papasakojau tą naujieną.

Pradžioje dvarininkai buvo neveikūs

1919 metais, Vokiečiams leidus ir dideliu klebono Tilvyčio rūpesčiu, čia tuoj buvo įkurta vidurinė keturių klasių mokykla. Aš mokiausi antrojo klasėje.

Pagaliau Vokiečiai ėmė nešdintis iš Lietuvos. Buvo sudarytas parapijinis komitetas, kuris nusamdė milicininkus. Tuo būdu susidarė vietos valdžia. Valsčiuje tuomet nebuvo jokių partijų, o tik mūsų žmonės, kurie klausė klebono nurodymų, o Lenkai dvarininkai laikėsi paskirai sau. Dvarininkai buvo visai neveikūs, niekas jų nemėgo ir todėl komitetas darniai dirbo savo kurybinį darbą.

Tokioje nuotaičioje komitetui besitvarkant, apie Sausio vidurį iš Ukmergės atėjo į Šetą apie 20 Rusų kareivių bolševikų. Mes, vaikai, apstojom tuos kareivius ir stebėjomės. Po pusvalandžio vėl jie užsėdo ant arklių ir išėjo atgal.

Tiek žmonėse, tiek mokykloje ėjo kalbos kad dideliuose miestuose organizuojama Lietuvos kariuomenė, busianti Lietuvos valdžia ir viskas busią Lietuviai.

...busią dvarai dalinami...

Vieną sekandienį po pamaldų, esant pilnam miesteliui žmonių, rinkoje ėmė grupuotis į vieną vietą. Įlindau minion ir matau: švariai, trumpais kailinukais apsivilkęs, su ilgais batais, jaunas, gražios išvaizdos vyras palipėjo ant kedutės ir karštais žodžiais ėmė sakyti prakalbė.

Sakė ir kad bolševikai, kaip vilkai alkani iš šiaurės veržiasi į mūsų kraštą, ir kad savo sodybas nuterijoje nori ir mus pakalti be duonos, ir kad rengiasi mus valdyti, ir kt.

— Bet mes neturime leisti save pavergti, — toliau tęsė kalbėtojas. — Mes mokėsime ir patys valdytis. Patys galime būti toki bolševikai, kaip norėsim ir dvarus išsidalinsim. Tačiau mes nenorim pėnėti svetimų žmonių. Užteko kad Vokiečiai mus nuterijoje ir likom be duonos kasnio. Visi stokim vieningai į Lietuvos kariuomenės pulkus. Visus išvykim, kas tik drįs mūsų laisvę pavergti, mūsų turtą plėšti.

Tai buvo Aukštųjų Kaplių mokytojas Jurgis Kiaunė. Jo žodžiai ir šiandien man tebeskamba ausyse. Tai buvo pirmas šetoje atvirame ore ir mano gyvenime girdėtas pamokslas.

Jam baigus kalbėti, burys vyrų apspito jį klausinėti kur prisirašyti į Lietuvos kariuomenę. Vėliau jis, keleto vyrų lydimas, kaž kur nuėjo. Likę žmonės ilgai, sustoję būreliais, šnekučiavosi apie tai ką

buvo iš kalbėtojo girdėję. Daugelis stebėjosi Kiaunės drąsa, sakydami jog ji galėjo užklupti bolševikai. Nebūtų spėjęs ir pabėgti. Daugeliui patiko jog pasakė kad busią dalinami dvarai. Kiti ragino eiti ir vyti bolševikus, o paskui dvarus išdalinti. Atsirado ir tokių kurie abejojo ar galima bus kas padaryti be dvarininkų, nes šie turį ir aukso, ir pinigų, ir ginklų. O kadangi buvo pasakyta prieš dvarus tai dvarininkai, žinoma, prieš bolševikus neparemsia.

Bolševikai kardais sukapojo mūsų mokytoją

Parėjęs namon, pilnom džiaugsmo ašarų akim aiškinau namiškiams ką girdėjęs:

— ...bus kariuomenė, savo valdžią, viskas bus Lietuviai... Staseli, stok į savanorius, — sakau savo broliukui. — Ir aš stosiu.

— Va, diržas! Užsimanė!... Turi duonos ir ėsk! — rusiai atkirto tėvas.

Kai išvarysim bolševikus tada daugiau žemės gausim, — stengiuosi nušnekti tėvą. — Dabar mums sunku ant tų mūsų 8 hektarų šešiams pramisti. O gal dar du iš Amerikos grys...

— Gausi tu žemės! Greičiau tau ponas kailį išdirbs, — atrėžė tėvas, nes buvo daug matęs, daug vargės ir dar baudžiavos ragavęs. — Kai išvysi bolševikus tai ir tu busi nebereikalingas. Ponavot vis bus kam.

Bolševikai, suuođ kad Šetoj buvo mitingas, pridurmai iš Ukmergės čia atvyko. Matyt kas jiems paaiškino, nes atvykę tuojau nuėjo į Aukštuosius Kaplius įsiekoti kalbėtojo Kiaunės. Kiaunė su kitu savanoriu Kabėčium raiti išėjo į Kėdainius. Bolševikai vijosi ir prie Kėdainių, Kulupių kaime, Kiaunę pagavo, prikapojo kardais ir vos gyvą palikę ant kelio, grįžo į Šetą. Kabėčius pabėgo. Žmonės tą nutikį pasakojo, dar iš jo legenda, bet kartu ir galėjosi Kiaunės ir jį užjautė.

— Va, ar nesekiau kad taip bus! — snekėjo kaimynai. — Kabėčius turėjo gerą arkį tai ir pabėgo, o Kiaunė dvarininkas Medeska davė tokį arkį kuriam laikas dvest. Ir kur tu, žmoguti, su juo pabėgsi! Matai, iškarto dvarininkas pasityčiojo.

Ar Medeska buvo davęs Kiaunėi blogą arkį nežinau, bet taip visa aplinkinė kalbėjo.

Kitą dieną Šeton užgriuvo visas bolševikų pulkas. Jų žvalgai vis jodinėjo Kėdainių link.

(Bus daugiau)

SPINDULĖLIS

SKAITYMAI PRADŽIOS MOKYKLOS SKYRIUI — Vaikams virš 10 metų.

Šioje knygelėje yra įvairių pamokoms skaitymų, lengvai vaikams suprantamų, gražių eilučių, ir Lietuvos Himnas. Knygelė gražiai iliustruota, su trispalve Lietuvos vėliava. Tinka turėti su Spindulėliu.

Kaina su prisiuntimu — 50c

LIETUVOS ŽEMĖLAPIAI

(Galima siųsti pašto ženklais po 5c)

Šioje knygelėje telpa didelis Lietuvos žemėlapis, Kauno žemėlapis, Lietuvos matai ir saikai, miestelių ir miestų vardai ir prie kurių apskričių priklauso ir kitos informacijos apie buvusią Nepriklausomą Lietuvą.

Kaina su prisiuntimu tik \$1.00

Reikalaukit "Dirvoje"

6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

Amerikos Vaikams Lietuviškas ELEMENTORIUS

Kaina su prisiuntimu 50c.

Vaikams tarp 5 ir 10 metų amžiaus.

"Dirvos" Knygynas gavo naujausius, aiškių mažiems vaikams Lietuviškai mokytiis Elementorių — SPINDULĖLIS Dalis I — iš kurio su maža tėvų pagalba jūsų vaikučiai lengvai galės prasmokytį Lietuviaiškai skaityti ir rašyti. Elementorius gražiai paveiksluotas, kiekvienas vaikas ir mergaitė norės jį vartyti, skaityti ir mokytis.

Reikalaukit Dirvoje

6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

KELIONĖ I SAN FRANCISCO

K. S. KARPIUS.
Pastabas ir Patyrimai Kelio-
nėje ir San Francisco.

(Tęsinys iš pereinio nr.)

DIRVOS skaitytojų randasi šiuose Pacifiko miestuose ir miesteliuose (Kalifornijos skait-
ytojai buvo minėti anksčiau):
Washougal, Seattle, Yakima,
Colville, Ravensdale, Spokane,
Selleck — Washington valsti-
je.

Oregon City, Burn, Portland
— Oregon valstijoje.

KOMP. VANAGAITIS, pro-
gai pasitaikęs, vieną popietį,
skubomis pakalbino mane va-
žiuoti į Pacifiką — pamatyti tą
Didįjį ar Ramųjį Vandenyną,
apie kurį iki šiol tik iš geo-
grafijos žinojau.

Už kelis centus, sėdė į gat-
vekarį, pervažiavę per kelis
tunelius po kalnais, pagaliau
Judah gatve išvažiavom į Pa-
cifiką!

Graži diena, saulė kepina,
bet pavandenyje šaltoka, nes
nuo vandens putė stiprus vėjas
ir į krantą ritosi amžinai ne-
nurimstancios bangos. Pacifi-
ko krantas prie San Francisco
eina labai tiesia linija nuo pie-
tų į šiaurę, ir plašas palygina-
mai geras, platus smiltynas ir
vanduo kaip Palangoje Balti-
jos krašte sekus. Tas duoda
miestiečiams puikią progą va-
saros metu pasinaudoti plažu
ir jūros vandeniu.

Miestą nuo pajurio plažo

skiria platus bulvaras. Jūros
pusėje San Francisco žemynas
vėl žemas, lėkštus, ir čia vėl
išplitę gyvenami namai.

A. Vanagaitis pirmiau yra
buvęs prie Pacifiko, nes seniau
yra atlikęs dvejetą kelionių į
Pacifiką.

Pacifikas yra didžiausias iš
septynių okeanų, už kurio gu-
li Japonijos salos, prie pat Azi-
jos, kur dabar Amerika veda
karą. Už Pacifiko guli ir ki-
tas atvimas Amerikos priešas,
Sovietų Rusija, kurios Sibiro
rytinis kraštas siekia Pacifiką.

PER SIBIRĄ Rusai prieš
tris šimtus metų buvo įsiga-
vę Amerikos kontinentą, per da-
bar žinomas Aleutiškas sala, ir
buvo užėmę didelį plotą šiau-
rės Amerikos, vadinamą Alas-
ka. Per Alaską Rusai dasiga-
vo net iki Kalifornijos, ir šia-
dien San Francisco centre vie-
nas kalnas vadinamas Russian
Hill. Rusų "duchoborų" gyve-
na ir Kanados Pacifiko pa-
kraštyje.

1867 metais Suv. Valstijos
nupirko Alaską iš Rusijos už
\$7,200,000. Nekurie Kongrese
sakė kad tai perdidelė suma.
Tačiau nuo to Amerika gavo
iš Alaskos už šimtus milijonų
aukso, sidabro ir kitų brangių
produktų. Aišku, dabar bolše-
vikai griežtai dantį ant to caro
kuris Alaską pardavė, bet gal
tikisi tik tada Alaską atgauti
kai Amerikoje įvykdyt revoliu-
ciją ir čia įsteigs sovietus.

PACIFIKAS yra gilus van-
denynas. Jo vidutinis gylis
yra 14,000 pėdų, taigi vietomis
jo dugnas nustumęs per ke-

liasdešimtis tukstančių pėdų —
nėra ant žemės paviršiaus tokių
aukštų kalnų kokios yra gili-
mos nekuriuose Pacifiko dugno
vietose.

Su Pacifiku neatsisveikinau
ant visados, tikiu jį vėl aplan-
kyti. Ypač kad po šio karo
jis bus tik už septynių-aštuo-
nių valandų kelionės oru nuo
Clevelando — taip kaip dabar
traukiniu trunka pasiekti Chi-
cagą.

Suprantama, patį Pacifiką va-
žiuoti vėl pamatyti nėra pras-
mės, bet norisi aplankyti ir pa-
matyti tenaitinius Lietuvius.

Kaip Kalifornija nusagstyta
Ispanų vienuolių įsteigtomis
Misijomis, taip visas Pacifiko
pakraštis nusagstytas kolonijo-
mis kur gyvena mūsų broliai
Lietuviai, geri rėmėjai mūsų
Lietuviškų reikalų, nors dide-
lė dalis jų yra suklaidinti daž-
nai čia belandžiojančių mūsų
bolševikėlių agentų.

LVS DRAUGŲ ir rėmėjų,
tuo budu, randasi visu Pacifi-
ko paprasčio Lietuvių didesnė-
se ir mažesnėse kolonijose nuo
San Diego, kur gyvena Dr. No-
rem, iki pat Vancouver, Kana-
doje, kur gyvena Dirvos skai-
tytojų ir mūsų Lietuviškų rei-
kalų rėmėjų.

Portland, Oregon, gyvena
Jonas P. Gritė, buvęs Clevelan-
dietis, kuris platina LVS kny-
gas. Seattle, Wash., gyvena
geras patriotas B. G. Sitko,
kuris remia LVS darbus, jis
paskiausia prisituntė A. L. Mi-
sijos paramai į Washingtono
suvažiavimą \$36 aukų iš sa-
vo vienmičių.

LOS ANGELES pavadintas

Angelių Karalienės Miestu. San
Francisco gavo vardą nuo sv.
Pranciškaus Assižiečio Misijo-
nierių Ispanų kurie apsigyveno
toje valstijos dalyje. Visa Ka-
lifornija nuo Meksikos žemuti-
nės Kalifornijos iki pat Ore-
gon valstijos sienos šiaurėje
nusagstyta šventųjų — vyrų
ir moterų — vardų miestais,
miesteliais, kaimais ir misijo-
mis — ir neveltui A. Vanagai-
tis, važiuojant į Pacifiką pa-
kraštį, juokaudamas sakė: "Ko-
del Lietuvių Misijai gali nesie-
kti: tik pažūrėk, kur pasi-
sukti čia vis tik Mission, Mis-
sion, net pačiame San Francis-
co viena gatvė pavadinta Mis-
sion street."

(Bus daugiau)

LAWRENCE MASS.

VISIEMS ČIA YRA PAKAN-
KAMAI VIETOS

Mūsų čia apytikriai gyvena
virš penki tukstančiai Lietu-
vių. Tai gana didelis skaičius
ir bent kokiame atsitikime ga-
lima daug ką organizuotai nu-
veikti.

Taip, čia mūsų ir yra vei-
kiama! Tačiau, ne viskas taip
dėra kaip organizuotai visuo-
menei reikėtų laikytis ir veikti.

Negana kad randasi R. K.
bažnyčia, tautiška bažnyčia,
įvairių organizacijų skyriai bei
kuopos, vietinės draugijos, klub-
as ir tt. Šitas viskas mums
labai naudinga ir turime džiau-
gtis savo pirmtakais kurie
pasistengė taip palaidą visuo-
menę suburti.

Bet prie to pasireiškia nekul-
turingų kalbų ir veiksmų kitų
adresu. Ir tas kyla vis iš ne-
apsigalvojimo ar mažo prota-
vimo. Paveizdan, sekmadieniais
ir šiaip vakarais susirenkame
Lietuvių Klube, 41 Berkeley st.,
išsigerti, pakortuoti, politiką
pažaišti, ir tt. Tas viskas tvar-
koje. Bet kada kas bepras-
miai vaduojasi ir ruošiasi prie
nerimtų žygių tai jau negali-
ma tuos didvyrius užlyti.

Nekurie nei iš šio nei iš to,
kaip Indulas, Stakionis, Urbo-
nas, taip įsiskaičiavo del čia
įsikurusio LVS 10-to skyriaus
kad rodos jie ir mieste neišsi-
teks. Šie asmenys įžiuri buk
LVS skyriaus veikėjai atkalbi-
na narius iš kitų draugijų, or-
ganizacijų. Tai visai ne. LVS
ir jos skyriai to tikslu neturi ir
niekam žalos nedaro, tik vie-
nija visus Lietuvius stoti dar-
ban padėti Lietuvai atgauti
laisvę. Jokios politikos niekam
nedeklamuoja. Todel tie trys
paminėti vyrukai veltui karš-
čiuojasi ir vadina kitus "fašis-
tais". LVS 10-to skyriaus na-
riai nėra jokie "istai", tik ge-
ri šios kolonijos nariai kaip ir
jūs patys.

Gerbiamieji, kada susirenka-
te, nesifasistuoskit vieni kitų ir
prie jokių išsišokimų nesiruoš-
kite. Atvirai sakau, visi šios
kolonijos penki-šeši tukstan-
čiai Lietuvių nežino kas yra
fašizmas, socializmas, komuniz-
mas, demokratizmas ir tt. Jūs
visi esat Lietuviai, bet tik ne-
kurių politikierių klaidinami.

Del pp. Indulo, Stakionio ir
Urbono baimės kad Lietuviai
ir Lietuvės čia stoja į LVS —
tai mums tik smagu ir gera.
Podraug ir jums būtų ne pro-
šalį tapti LVS nariais, nes iš
LVS pusės niekas nesako ir
nereikalauja pamesti narystės
kitų organizacijų, draugijų ar
klubų, tapus LVS nariu. LVS
tik kviečia visus kas myli sa-
vą tėvynę Lietuvą ir trokšta
jos žmonėms laisvės, remti jos
darbą; pačią politiką LVS pa-
lieka Lietuvos žmonėms, kada
Lietuva vėl taps nepriklausoma
valstybe.

Jeigu tie žmonės apsigalvo-
tų ir rimčiau žiūrėtų į LVS tai
mūsų kolonijoje būtų šventa
ramybė, kaip buvo su ALT.

Pp. Indulas, Stakionis, Ur-
bonas, ir rimtą visuomeninį dar-
bą, bet ne prie "vaino"....
klube.

Dzuku Jonas.

Per Karą Nuskandintų Prekinių Laivų Skaičiai

LAIVAI	440	1,360	670
MINES	15	340	75
SURFACE CRAFT	13	210	67
AIRCRAFT	58	440	202
OTHER CAUSES	12	220	138
TOTALS	538	2,570	1,172

Amerikos ir Britų karo statistikos parodo kiek nuskandinta prekių laivų per karą iki Vokietijos nugalėjimo. Pirmoje eilėje, nuo viršaus į apačią, parodoma kas nuskandino: submarinai, minos, paviršiaus karo laivai, lėktuvai ir kit. Antroje eilėje, 538 nuskandinti laivai Amerikos; trečioje, 2,570 nuskandinta Britanijos laivų; ketvirtoje eilėje, 1,172 laivai yra kitų sąjungininkių valstybių.

**IMMEDIATE
APPRAISAL AND
QUICK ACTION
ON
FIRST MORTGAGE
LOANS**

FOUNDED 1894
The
Cleveland
Trust Company
THE BANK FOR ALL THE PEOPLE

PAJIESKAU sesers sūnų Jurgį
Muckų, gimęs Scranton, Pa., gyve-
nęs Utica, N. Y., Jo tėvai mirė, tė-
vas buvo vedęs antrą kartą. No-
rėčiau sužinoti apie Jurgį Muckų,
prašau jį patį atsiskauti arba apie
jį žinančių pranešti. (30)

MICHAEL DRIZNUS
13 French Street Ansonia, Conn.

Nikodemas A. Wilkelis

Laisnuotas Laidotuvių Direktorius
IR BALZAMUOTOJAS

Sermenims kambarius duodame vartoti nemokamai
Naujoji, moderniniai įrengtoji nuosavioji vietoj
6202-04 SUPERIOR AVE. Henderson 9292

JONAS G. POLTER

Lietuvis

Namų Maliavotojas,

Popieriuntojas

Apkainavimas ar patari-
mas reikale jūsų namo
pagražinimo suteikiama
nemokamai.

495 East 123rd St.
Telefonas Potomac 6899

KALENDORIAI 1946 METAMS

KALENDORIUS No. 124—Le Luze
su paveikslais, kainą \$12.50 už 100
su prisutimu)

KALENDORIUS No. 112—De Luxe
kainą \$15.50 už 100 su prisutimu.
KALENDORIUS No. 118—mažas
del siuntimo laiškuose, \$7.50 už 100.
Pinigus siųskit su užsakymu.

LITHUANIAN ART
CALENDAR CO.

619 East 128th Street
Cleveland 8, Ohio

IŠTIKUS GAISRO NELAIMEI

Kada jūsų namai arba ra-
kandai tampa sunaikinti arba
sugadinti ugnies, kreipkitės į
P. J. KERŠIS, del apkainavi-
mo, ko visada reikalauja ap-
draudos kompanijos pirm
negu išmoka už nuostolius.
Patarnausiu gerai ir greitai,
su nauda jums.

P. J. KERŠIS

609-12 Society for Savings Bld.
Telef.: Main 1773.

Mes Duodam ir Iškeičiam Eagle Stamps

THE MAY Co's Basement

\$45
Tax Free

4.94

Kailiuku apvesti

Grynos Vilnos Tuxedo-Stiliaus Paltas!
Puosnus ir tinkamas visiems reikams! La-
bai šiltas vilnonis paltas, gausiai apvėžiotas
stencil-dažytu Coney kailiu. Gausus pasirin-
kimas įvairių spalvų. Mieros 10 iki 20.

Pasiteiraukit apie Musų Išimokėjimo Planą

Pastel Jumperiai

Smagi Pamaina su Vasarine Bluska!
Gerai tinkantis jumper, apvėžiotas ric-rac
prijuostės efektu! Minkštos rayon medžiagos,
aqua, rožinės, lime ir aukso spalvų.
Mieros 10 iki 18.

Paštu ar telefonu užsakymai — Cherry 3000

DUOKIT JAM PROGĄ ATLIKT
ŠIANAKT LONG DISTANCE
PASIKALBĖJIMĄ SU SAVAIS

Kuomet užleidžiat kareiviams naudotis Long
Distance vieliomis nuo 7 iki 10 vakare, jūs
palengvinat kuriam kareiviui ar jureiviui pa-
sikalbėti su saviškiais namie.

Tuo laiku vakarais tukstančiai tarnyboj esan-
čių vyrų ir merginų stengiasi pasikalbėti su
saviškiais visose šalies dalyse.

THE OHIO BELL TELEPHONE COMPANY

Buy More War Bonds for Victory!

CLEVELANDO IR APIELINKĖS ŽINIOS

DIRVA—6820 Superior Avenue. ENdicott 4486—Atdara vakarais

CLEVELANDO LIETUVIAI REMIA
MAYOR THOMAS A. BURKEBalsuokit už James F.
McCaffery 22-me
WardTĖMYKIT BALSAVIMŲ DIE-
NĄ, ANTRADIENĮ, JULY-
LIEPOS 31Dabartinis Mayoras Thomas
A. Burke, yra įpėdinis gar-
saus Mayoro Lausche, kuriam
likus išrinktam Ohio gubernatorium, Burke užėmė vietą.Thomas A. Burke buvo mie-
sto teisių direktorius Mayoro
Lausche kabinete, kuriam su-
lyg įstatymų priėmimo užimti
nebaigtas Lausche's terminas.Dabar ateina mayoro nomi-
nacijos, rudenį bus rinkimai.
Mayoras Burke turi gauti nomi-
nācijas kad galėtų kandida-
tuoti rudens balsavimuose.Yra visos galimybės kad
Burke bus išrinktas Demokra-
tų mayoru ateinančių rudenį,
tačiau piliečiai privalo daly-
vauti balsavimuose ir parem-
ti jo kandidatūrą.Lietuviai balsuotojai, kurių
kiekvieną metų darosi daugiau
ir daugiau, patariamai naudotis
savo balsavimo teisėmis.Mayoras Burke pradėjo sa-
vo kampaniją, remiamas įvai-
rių tautinių grupių, tarp jų ir
Lietuvių.Budamas mayoru nuo Sau-
sio mėnesio, Burke parodė sa-
vo veiklumą ir sugabumus.Pradinėje savo vėjau kalbo-
je Mayoras Burke padarė tris
pasizadėjimus kuriuos vykdys
pakeičimui Clevelando. Vienas
iš jų yra tai apsirūpinimas iškaro grįžusiais veteranais, ki-
tas — gausių Clevelando sta-
tybos darbų vedimas po karo,
ir trečias — ištaisymas paeže-
rio, kuris dabar yra apleistas.Paežeris bus paverstas į kom-
ercinį ir kartu į žaislavietę
milijonų miesto gyventojų.Pokariniams planams kurie
apims Clevelando viešą staty-
bą ir miesto taisyklų ir graži-
nimą, jau pilnai ruošiamasi ir
pagaminta projektų už virš
šimtą milijonų dolarių.Jeigu apsirinktų mieste be-
darbė po karo, miestas imsis
vykdyti savo penkių metų pla-
ną, kas suims daug darbinin-
kų į darbus.22-RO WARD BALSUOTO-
JAMS22-me Ward, kur Lietuvių
balsai daugiausia sveria, kiek-
vienas prisiminkite balsuoti už
dabartinį Councilman James F.
McCaffery. Jis yra Lietu-
viam artimas žmogus ir Lie-
tuvų gyvenamo wardo miesto
tarybos narys.Temykit taipgi šiame nune-
ryje telpantįs kitus Lietuvių
Demokratų Klubo indorsuotus
kandidatus į City Council tu-
ose Warduose kur Lietuviai gy-
vena. Tų Wardų Lietuviai pa-
tariamai prisiminti tuos kandi-
datus ir balsuoti už juos antra-
dienį, Liepos 31.PASTAS praneša kad lai-
kai į Lietuvą galimi rašyti, ir
taipgi galima siųsti laiškus oro
paštu.Adresus rašykite tuos pačius
kaip seniau rašydavot. Kurių
giminės bus gyvi ir vietose, jie
laišku lauks tik savo senais
adresais.Simtų tukstančių pabėgėlių
ir išvežtų į Sibirą ar uždu-
tų laišku nei atsakymų nesu-
lauksit.Is pabėgėlių į Europą atsi-
liepimus pradėsit gauti kaip
tik bus sutvarkytas paštas su
Vokietija ir Austrija.UZMUSTA 50. Iki Liepos
23, Clevelando trafiko nelai-
mėse šymet užmusta jau 50
asmėnu. Pernai per tiek pat
laiko buvo užmusta 45.Išaiškino Sprogimo
PriežastįSąryšyje su East Ohio Gas
tankų sprogimu pereiną rudenį,
išnešta nuosprendis kad tie
tankai nebuvo padirbti iš gana
stipraus metalo. Tame spro-
gime Spalių 20, žuvo 130 žmo-
nių, iš jų tik 78 pažinti, kiti
sudegė iki kaulų; ugnis sunai-
kino 79 gyvenamus namus, dvi
dirbtuves, 217 automobilių ir
8 bižniskas vietas.Mayoras Burke pataria mies-
to tarybai praveisti įstatymus
kad ateityje miesto ribose ne-
butų laikoma tokiose sąly-
se gasas.East Ohio Gas Co. nelaimės
vietoje išstatys didelį savo ga-
ražių ir reikmenų sandėlį.

VĖL ATSİKARTOJA

Rudenop tikima Clevelande
vėl padaugės infantile paraly-
žiaus sirgimai ir mirtys.Pereitą metų Cuyahoga ap-
skrityje buvo 280 susirgimų ir
mirė 20 asmenų.Nors netikima epidemijos
apsirėškimo, bet rūpinamasi
nuo tos ligos saugotis.

UZKVIETIMAS

American Lithuanian War
Activity Komitetas — užkviečia
visus į smagų kortavimo vaka-
rą, kurį rengia Lietuvių kareiv-
ių naudai, Onos Pečkaitienės
sode, 6028 Superior Ave. At-
eibus šio šeštadienio vakare,
Liepos 28, nuo 7:30 val.

PAKĖLĖ ATLYGINIMA

Gub. Lausche užtvirtino pa-
kėlimą bedarbės atlyginimo ka-
valstijos legislatura nutarė.Bedarbiai darbininkai kurie
prie šio atlyginimo priklauso,
paleisti iš darbo gaus po \$21
savaitėje per 22 savaites. Se-
nuoju įstatymu mokėta po \$16
savaitė per 18 savaitę.Prasidėjus atleidimams dar-
bininkų iš darbų, Clevelande
žymiai pašoko bedarbių skai-
čius įveskančių iš valstijos sa-
vaitinės bedarbės pašalpos.Dar Dvi Savaitės Pop
KoncertųPop koncertai prailginta dar po-
rai savaitę trečadieniais ir še-
štadieniais, Public Hall, ir baigsis
Rugpjūčio 11 d.Liepos 28, solistas bus Leonard
Shure, piano mokytojas Cleveland
Institute of Music.Kitą trečadienį ir šeštadienį bus
pirmi du koncertai sulys pratesimo.
Rugp. 4, Jarmila Novotna, viena
iš įžymių Metropolitan Opera so-
pranų dainuos solo žymias mėgi-
mas dainas.

LIETUVIŲ DEMOKRATŲ KLUBAS

INDORSUOJA SEKANČIUS
KANDIDATUSir pataria Clevelando Lietuviams
balsuoti už juos:Thomas A. Burke
MAYOR

Kandidatai į City Council:

22nd Ward—JAMES F. McCAFFERY
23rd Ward—EDWARD J. KOVACIC
32nd Ward—JOHN J. PRINCE
30th Ward—JOSEPH F. KRIZEK
10th Ward—EDWARD L. PUCEL
2nd Ward—STEPHEN SUHAJCIK
21st Ward—FRANK H. DURKINPRIMARIES ANTRADIENĮ
LIEPOS-JULY 31

Neužmirškite — eikite balsuoti Liepos 31!

Anti-Baltic Moves

A British Member of Par-
liament, Mr. Stokes of Ipswich,
said in part in the House of
Commons, last spring:...In June, 1939, we sent
a mission to Russia to try to
arrive at a treaty with Russia
against Germany.... In ef-
fect, what the Russians said
to us was, "Let us have Po-
land to the Curzon Line and
the Baltic Provinces, and we
will have an alliance with you."
We said, "No", and I person-
ally think we were quite right.
I do not disagree with that.There was an alliance and
what happens next?Off go the Germans to Mos-
cow and Ribbentrop is asked
the same question. He says,
"Yes, not only may you have
the Baltic Provinces, but as
much as you want of Poland
on the East, and we will take
out of those Provinces all the
German nationals who might
be a nuisance to you". So they
had an alliance.Now where do we find our-
selves?We find ourselves fighting
to give to Russia — I agree
that Russia is doing a great
deal of the fighting, but the
philosophical background is
that we are fighting to give to
Russia precisely these territo-
ries which, had we allowed her
to have them in 1939, would
have prevented an outbreak of
war at all.Is there an answer to this?
I should like to know. I do
not think there is.It seems to me perfectly
terrible that, as a result of
what is going on, as I said on
another occasion, the seeds of
the next war have been sown.
You are proposing not only to
destroy Poland in effect; you
are giving away the Baltic
Provinces and doing so in nouncertain terms, which I will
quote to my hon. Friend in a
moment....I would ask my hon.
Friend to think of the Atlantic
Charter which he and I, at
least, think was a step in the
right direction. It said that
there shall be no territorial
changes except by the wish of
the people concerned. You can
argue whether that would ap-
ply to some parts of Eastern
Poland, but you cannot argue
whether it does or does not
apply to the Baltic Provinces....I want to say a few
words about the Baltic Provin-
ces. I do not pretend to be
well informed on the history
of those Provinces, but I pro-
test—and I would be a coward
if I did not—against the ter-
rible treatment which is being
meted out to the people there,
if the reports we receive are
correct. If the reports are not
correct, let us have them con-
tradicted and proved futile.What are we told by the
Lithuanian representatives in
this country? They say that
designated families are selec-
ted, are visited suddenly, and,
without notice, are given an
hour to collect a few posses-
sions, that they are carried in
lorries to the point of entrain-
ment and that the heads of the
families are separated from
the others, this being kept
secret so as not to provoke
scenes; that these ruthless
separations are enforced upon
tens of thousands of private
families for no other reason
than that they are judged to
be unlikely docile to accept the
Bolshevik formation. If that
is so, it ought to be condemned
outright; if not, it ought to
be forcibly denied by the Min-
ister.(From Hansard's
Parliamentary Debates.)

PARSIDUODA NAMAS

NEFF RD., arti Lake Shore Blvd.
netoli Katalikiškos bažnyčios, 5
metų senumo puikus 6 kamb.
mūrinis namas, dideli kambariai,
didelis lotas; namas air-conditioned;
gaso šiluma, insuliuotas, didelis pa-
silinksinimo kambaris; vario ry-
nos; geros rūšies namas visais at-
žvilgiais. (28)ED F. KOVAC REALTY
960 E. 185TH ST. KE. 5030

Parsiduoda

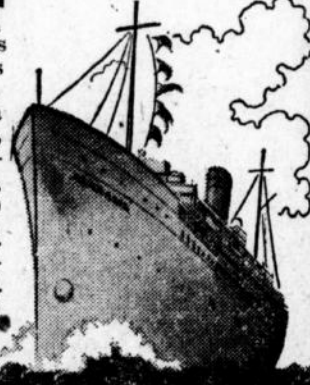
6 šeimų apartamentas
po 5 kambarius, ant E. 77 St.
Kaina \$10,500. Parduoda savi-
ninkai. Kreipkitės tuoj.
HEnderson 7945.

Dabar

Antradienio Plaukimai
i CANADA

PUIKIU LAIVU

S. S. "ALABAMA"

Publikos reikalavimai važinėjimui į
Leamington, Canada... savaitės
dienomis kuomet krautuvės atdaros
privėdė mus padaryti šią kelionę.
Dabar puikiu laivu S. S. Alabama
važiuosit į Kanadą kas Antradienį,
galisit ten pabuti 2½ valandas.
Išplaukia E. 9th St. pier 9:00 rytu.
Gryžta 9:30 vakare. Į abi puses \$4.00
Sėkmad. kelionė į Kanadą taipgi.
Put-In-Bay plaukimai kitomis die-
nomis. Tiketas \$2.50.
Moonlight rides vakarais (8:30 v.).
išskyrus Antradienį ir Sekmadienį.ISLANDS-BAY STEAMSHIP LINE
Union Commerce Building Cleveland Phone MA. 2853

THE KRAMER & REICH CO.

7010 Superior Ave Atdara Vakara

Pilniausias Pasirinkimas — Visokiausios

VYRAMS ir VAIKINAMS

NAUJOS VASARINĖS SKRYBĖLĖS
DĖVĖJAMI REIKMENYS - KELNĖS
SPORTINIAI PARĖDALAI

Vėliausių madų ir pavidalų.

Vyrams ir Vaikams KELNĖS

Didelis pasirinkimas Išginių, Sporto 3.95 iki 8.50
ir Darbiu kelnių įvairių tvirtų medžiagų.
Mieros nuo 29 iki 48.

Prie to mes Duodam ir Iškeičiam EAGLE STAMPS

DELLA C. JAKUBS

(JAKUBAUSKIENE—Laisnuota Laidotuvių Direktorė)

REIKALĖ VEŽIMAI LIGONIAMS PERVEŽTI.

Kambariai pašarvėjimui leidžiami naudotis nemokamai.

LITHUANIAN FUNERAL HOME

6621 EDNA AVENUE ENdicott 1763

STARS IN SERVICE

COMDR. DAVID McCAMPBELL
LEADING NAVY ACE AND WINNER
OF THE CONGRESSIONAL MEDAL OF HONOR — HE SHOT 34 JAPS — 9 IN 5 MONTHS — 95 OF THEM IN 95 MINUTES!

McCAMPBELL HAS HIS DIVING EXPERIENCE (HE WON BOTH EASTERN COLLEGIATE AND A.A.U. MIDDLE ATLANTIC STATES TITLES) HELPS IN HIS FLYING, GIVES HIM A SENSE OF BALANCE IN ANY POSITION—YOU CAN HELP BY DIVING DEEP INTO YOUR POCKETS FOR THE MONEY THAT WILL BUY ANOTHER WAR BOND

U. S. Treasury Department

REWARDING
AGGRESSIONThe Chicago Daily Tribune,
in an editorial, "Rewarding
Aggression", July 16, says as
follows:"...They who howled for
war against an aggressive, to-
talitarian Germany are today
in bed with aggressive, totali-
tarian Russia. When Hitler,
having taken Austria and Cze-
choslovakia, marched against
Poland, America was told that
our country's safety required
that we side with the victims.
Today Stalin has Austria and
Czechoslovakia and Poland,
not to mention Latvia, Lithu-
ania, Hungary, Romania, Bul-
garia, Yugoslavia, and half of
Germany; yet the same people
who demanded war by Ameri-ca on Germany are insisting
that Russia's military poten-
tial be strengthened with loans
and gifts intended to build up
her munitions industries".Field Office Main Office
Phone IV. 0464 YE. 2388

JOHN STEPONAITIS

Residence
Geraldine Avenue
Richmond Heights, Ohio
Real Estate Agentas
Atstovauja

The JOS. A. HUBER Co.

REALTORS
1306 Center Rd. Cleve. Hgts

MĖSA - Šviežia-Rukyta

Rūšis labai gaudi-minkštutė
Kaina nesiekia lubų-žemutė

Lietuvis savininkas

DUGAN'S MARKET

16135 St. Clair Avenue

TREE'S CAFE

1457 East 71st Street

LIETUVISKA UŽEIGA

ALUS DEGTINĖ VYNAS

Smagi vieta sueiti savo se-
nus pažystamus ir draugus.Eleanor ir Anthony Budas
Savininkai (20)

BROTHERS CAFE

LIETUVISKA UŽEIGA

1603 E. 79th Street

DEGTINĖ ALUS VYNAS

Užkvičiame savo draugus
Lietuvius atsilankyti.

Atdara nedėlidieniais.

KAZYS LEIMONAS, Sav.

SUPERIOR-
RUSSELL INN

LIETUVISKA UŽEIGA

6824 Superior Ave.

LIQUOR WINE BEER

Vieta kur sustoja kitų miestų
pravažiuojanti LietuviaiHelen Ugršaitis Helen Dunbar
Savininkės

STONIS TAVERN

LIETUVISKA UŽEIGA

"Kur alus skaneina"

"Arielkėlė šiltesnė"

ALUS, DEGTINĖ, VYNAS,
UŽKANDŽIAI

584 Euclid Avenue

Ant U. S. Route 20

Kazys Stonis, Savininkas.

WICKLIFFE, OHIO

MONCRIEF Furnasai

Tarnavo Clevelandiečiams per Suvirš 50 Metų.
Kreipkitės į Savo MONCRIEF Pardavėją.

THE HENRY FURNACE CO., MEDINA, O.